

DRAUGAS

PERIODICALS
December 5,
Vol. LXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, GRUODŽIO - DECEMBER 5, 2000

S173 PS GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12/04/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.235
Kaina 50 c.

Valdantieji abejoja opozicijos politinė etika

Vilnius, gruodžio 4 d. (Elta) — Seimo liberalų frakcija abejoja opozicijos konstruktyvumu, politinės etikos principų paaiskymu, kaltina trukdymu vyriausybei ramiai dirbti bent jau pirmąsias šimtą dienų.

Pirmadienio spaudos konferencijoje Liberalų frakcijos Seime seniūne Dalia Kutraitė Giedraitienė sakė, kad Seimo opozicija, paskubėjusi pasiskelbti dar nesulaukus net vyriausybės programos, nepateikia konstruktyvių idėjų, o nuolat bruka valdancijai koalicijai įvairių nutarimų, saistancijų vyriausybės rankas, projektus, nepaiso ir politinės etikos principų.

D. Kutraitė Giedraitienė bei Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas Artūras Melianas kritiškai vertino Socialdemokratinės koalicijos frakcijos surengtą diskusiją nedarbo klausimais. Anot jų, kalboms buvo sugaištos kelios

Seimo posėdžio valandos, nepasulyta jokių konkrečių įstatymų ar jų pataisų projektų, išskyrus nieko nesprendžiančių nutarimų.

A. Melianas priminė nerastą politinės etikos taisyklę, kai šimtą dienų vyriausybei leidžiama dirbti. „Opozicija mums to neduoda, turbūt pirmą kartą Lietuvos istorijoje vyriausybė nuo pirmų dienų kritikuojama išties“, sakė A. Melianas.

Prisiminusi seną posakį apie blogį, išeinantį į gera, D. Kutraitė Giedraitienė sakė, kad pamokos Seime valdancijai koalicijai nepraėjo veltui. Nuspręsta sudaryti koordinacinę tarybą, kurios darbas bus grindžiamas Naujosios politikos koalicijos nutarties principais. „Mes bandysim reglamentuoti savo bendrus darbus, rengti bendrus frakcijų posėdžius“, sakė spaudos konferencijoje Liberalų frakcijos seniūnė.

Vyriausybė ketina mažinti valdininkų „armiją“

Vilnius, gruodžio 2 d. (Elta) — Kitų metų pirmąjį pusmetį vyriausybė mėgins gerokai sumažinti valdininkų skaičių ir tokiu būdu sutaupyti biudžeto lėšų, informavo finansų ministras Jonas Lionginas.

Jo teigimu, yra priimtas politinis sprendimas kitų metų gegužę grįžti prie 2001 m. valstybės biudžeto svarstymo ir jį pakoreguoti atsižvelgiant į tai, kad bus naikinamos įvairios prie ministerijų esančios tarnybos, inspekcijos, departamentai. Šios pertvarkos metu sutaupytos lėšos bus skirtos švietimo reikmėms.

„Valstybės išlaidos labai didelės. Vien valdininkų savi valdybėse, ministerijose, įvairiose tarnybose ir kitur yra 285.000. Jų skaičius turi būti mažinamas. Numatome tai

padaryti kitų metų pirmąjį pusmetį. Ministras nusiteikęs veikti radikalai, nes suprantu, kad reformos reikia daryti greitai. Valstybei nebūdingos funkcijos turi būti privatizuotos“, sakė J. Lionginas.

Vyriausybė taip pat reikliai įvertins investicijas programą, kurias numatyta finansuoti kitais metais iš valstybės biudžeto. „Mano nuomone, kai kurie projektai investicijų programoje nėra būtini, jie gali palaikyti metus kitus. Todėl siūlysiu kai ko atsisakyti ir tas lėšas skirti švietimui“, sakė finansų ministras.

Jis teigė, kad vyriausybė siekia ne mažiau kaip 100 mln. litų kitais metais skirti mokyklų atnaujinimui. Žinoma, teigia, kad atnaujinus mokyklą, sutaupoma apie pusę išlaidų, kurios būtinos šildymui, elektrai, apšvietimui ir kitiems reikalams.

Vyriausybė pritarė pataisytam 2001 metų biudžeto projektui

Vilnius, gruodžio 4 d. (BNS) — Vyriausybė pirmadienį pritarė patikslintam 2001 metų valstybinio biudžeto projektui ir teikia jį svarstyti Seimui.

Dokumento projektas jau buvo svarstytas praėjusią savaitę vykusiam ministrų kabineto posėdyje, tačiau tada nartė dokumentą patobulinti.

Seimui teikiamame biudžeto projekte numatyta, jog 2001 m. valstybės biudžetas gaus 6.228 mlrd. litų pajamų (6,5 proc. daugiau nei numatyta tikslinamo 2000 m. valstybinio biudžeto projekte), jo išlaidos sieks 7.134 mlrd. litų (7,3 proc. daugiau).

Valstybės biudžeto deficitas sieks 906 mln. litų (1,9 proc. BVP) — 13 proc. daugiau nei šiemet (830 mln. litų). Tačiau, sudėrinus biudžeto deficitą su Tarptautiniu valiutos fondu — atėmus išlaidas paskolų grąžinimui (215 mln. litų) — valstybės biudžeto deficitas sumažėja iki 691 mln. litų (1,47 proc. BVP). Išlaidos paskoloms grąžinti nėra įtraukiamos skaičiuojant ir finansinį deficitą.

Opozicija priešinsis siūlymui apriboti dirbančiųjų pensijas

Vilnius, gruodžio 4 d. (BNS) — Seimo opozicija nepripažįsta vyriausybės siūlymų visiems dirbantiems pensininkams mokėti tik pagrindinę pensiją. Valdžioje esantys liberalai tvirtina, kad šis siūlymas yra pirmas žingsnis socialinio draudimo pertvarkos link.

„Atims iš ubago lazda, ir klestės tėvynė Lietuva. Kurgi ne — juk elgetų tikrai daug ir bus dar daugiau. Tiesiog saliamoniškas sprendimas — gelbėti valstybę atimant po porą šimtų litų sąžiningai užsidirbusios pensijos iš dar dirbančių pensininko. Be to, daugelis jų dirba ne iš didelių meilės darbui: bandant išgyventi iš lietuviškos, gerokai mažesnės nei kitose valstybėse, pensijos tektų vaikščioti ištiesta ranka prašinant lėšų, stovėti eilės prie pašalų, užuot dirbus, kad galėtum bent jau susimokėti už būstą ir jo patogumus. Bet tai dar ne viskas. Ačiū buvusiai valdžiai, puikiai gebėjusiai privatizuoti ir prichvatizuoti, už skandinaviską stebuklą — lietuvišką telekomą“, rašo „Kauno diena“. (Elta)

Seimas numato svarstyti įstatymo pataisas, kuriomis siūloma dirbantiems pensininkams, nepriklausomai nuo jų gaunamų pajamų, mokėti tik pagrindinę pensiją. Pataisos, kurių nesirijo priimti praėjusios kadencijos Seimas, sukėlė dirbančių pensininkų nepasitenkinimą bei opozicijos pasipriešinimą.

Buvęs premjeras, konservatorius Andrius Kubilius teigė, kad „valdžiai pritrūko jautrumo ir sveiko proto“, siūlant apriboti pensijų mokėjimą dirbantiems pensininkams. Anot A. Kubiliaus, jo vadovaujama vyriausybė siūle švelnesnes priemones.

Socialdemokratinė koalicija pareiškė, jog Seimui svarstant įstatymo pataisas, ji kels teisingas problemas — pataisas, anot jos, pažeidžia Konstituciją ir žmogaus teises.

A. Kubilius pasiūlė geriau

Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis (kairėje) susitiko su Lietuvoje akredituotais užsienio diplomatais. Kestutis Vanago (Elta) nuotr.

Užsienio diplomatams pristatyta Lietuvos užsienio politika

Vilnius, gruodžio 4 d. (BNS) — Pirmąjį dieną susitikime su Vilniuje dirbančiais užsienio valstybių diplomatais užsienio reikalų ministras Antanas Valionis pirmadienį pristatė naujosios Lietuvos vyriausybės užsienio politikos tikslus.

Savo kalboje A. Valionis sakė, kad per nepriklausomybės dešimtmetį Lietuva padarė didelę pažangą — ji yra daugelio tarptautinių organizacijų, regioninių forumų ir institucijų narė, užmezgė diplomatinius santykius su dauguma pasaulio valstybių, prisijungė prie daugelio tarptautinių sutarčių ir susitarimų.

UR ministro teigimu, po spalio mėnesį vykusių rinkimų sudaryta naujoji vyriausybė aiškiai pažymėjo, kad Lietuvos strateginiai tikslai išlieka nepakitę: integracija į Europos Sąjungą (ES), narystės NATO siekimas, gerų santykių su kaimyninėmis valstybėmis tolesnis vystymas. Pasak ministro, greta to, vyriausybės programoje yra numatyta skirti didelį dėmesį ekonominei diplomatijai, ne tik išlaikant esamas rinkas,

bet ir aktyviai ieškant naujų.

„Siekime, kad Lietuva aktyviai prisidėtų užtikrinant taiką ir stabilumą, stiprinant demokratiją bei žmogaus teisių apsaugą, rinkos ekonomiką regione, Europoje ir visame pasaulyje“, pažymėjo A. Valionis.

Užsienio šalių diplomatams jis pakartojė, kad Lietuva siekia stojimo derybas užbaigti 2002 metais ir pasiruošę stojimui iki 2004 m. sausio 1 dienos. UR ministro teigimu, tam reikės sušukti ir tikslingai panaudoti Lietuvos finansinius ir intelektualius klodus. Būtina ir politinė valia bei visuomenės parama.

A. Valionio nuomone, siekiant narystės ES, yra galimybė pasivyti toliau pažengusias valstybes, ir Lietuva privalo išnaudoti šią galimybę. Kaip žinoma, Lietuva ir ES pradėjo derybas dėl 16 skyrių, iš kurių septyni jau yra sudėrinti. Iš likusių, derybose su Europos Sąjunga iki šiol neapdorotų 13-kos nuostatų, septynios yra patvirtintos Lietuvos vyriausybės.

Pasak A. Valionio, naujoji vyriausybė sieks, kad Lietuva artimiausiu metu būtų pasiruošusi narystei NATO ir kad 2002 m. būtų pakviesta tapti šios organizacijos nare. Jis patvirtino, kad valstybė laikysis išpareigojimų padidinti gynybos išlaidas kitais metais iki 1,95 proc. BVP.

Apžvelgdamas Lietuvos santykius su kaimyninėmis valstybėmis, UR ministras sakė, kad laikui bėgant, Lietuvos santykiai su Lenkija išsiplėtojo ir tai, ką galima pavadinti strateginiu bendradarbiavimu.

Jis pakartojė, kad Baltijos valstybės ir visos Baltijos jūros regionas išliks vienu iš užsienio politikos tikslų, kad Lietuva ir toliau vykdys geros

atsisakymo PVM lengvatų už šildymą ir tas lėšas (apie 70 mln. litų) skirti „Sodros“ biudžeto deficitui padengti, o socialdemokratas Vytenis Andriukaitis mano, kad nereikia keisti įstatymo, o daugiau demesio skirti kovai su šešeline ekonomika.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas teigė, jog bus ieškoma būdų, kaip sušvelninti įstatymo pataisų pasekmes pensininkams. Šiuo metu Lietuvoje dirba apie 100.000 senatvės pensininkų, arba 16 proc. senatvės pensijų gavėjų.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas teigė, jog bus ieškoma būdų, kaip sušvelninti įstatymo pataisų pasekmes pensininkams. Šiuo metu Lietuvoje dirba apie 100.000 senatvės pensininkų, arba 16 proc. senatvės pensijų gavėjų.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas teigė, jog bus ieškoma būdų, kaip sušvelninti įstatymo pataisų pasekmes pensininkams. Šiuo metu Lietuvoje dirba apie 100.000 senatvės pensininkų, arba 16 proc. senatvės pensijų gavėjų.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas teigė, jog bus ieškoma būdų, kaip sušvelninti įstatymo pataisų pasekmes pensininkams. Šiuo metu Lietuvoje dirba apie 100.000 senatvės pensininkų, arba 16 proc. senatvės pensijų gavėjų.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas teigė, jog bus ieškoma būdų, kaip sušvelninti įstatymo pataisų pasekmes pensininkams. Šiuo metu Lietuvoje dirba apie 100.000 senatvės pensininkų, arba 16 proc. senatvės pensijų gavėjų.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas teigė, jog bus ieškoma būdų, kaip sušvelninti įstatymo pataisų pasekmes pensininkams. Šiuo metu Lietuvoje dirba apie 100.000 senatvės pensininkų, arba 16 proc. senatvės pensijų gavėjų.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas teigė, jog bus ieškoma būdų, kaip sušvelninti įstatymo pataisų pasekmes pensininkams. Šiuo metu Lietuvoje dirba apie 100.000 senatvės pensininkų, arba 16 proc. senatvės pensijų gavėjų.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas teigė, jog bus ieškoma būdų, kaip sušvelninti įstatymo pataisų pasekmes pensininkams. Šiuo metu Lietuvoje dirba apie 100.000 senatvės pensininkų, arba 16 proc. senatvės pensijų gavėjų.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas teigė, jog bus ieškoma būdų, kaip sušvelninti įstatymo pataisų pasekmes pensininkams. Šiuo metu Lietuvoje dirba apie 100.000 senatvės pensininkų, arba 16 proc. senatvės pensijų gavėjų.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas teigė, jog bus ieškoma būdų, kaip sušvelninti įstatymo pataisų pasekmes pensininkams. Šiuo metu Lietuvoje dirba apie 100.000 senatvės pensininkų, arba 16 proc. senatvės pensijų gavėjų.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas teigė, jog bus ieškoma būdų, kaip sušvelninti įstatymo pataisų pasekmes pensininkams. Šiuo metu Lietuvoje dirba apie 100.000 senatvės pensininkų, arba 16 proc. senatvės pensijų gavėjų.

Lietuva rengia diplomatinį „desantą“ į Pusiaujo Gviniją

Vilnius, gruodžio 4 d. (BNS) — Lietuvos Užsienio reikalų ministerija svarsto galimybę siųsti savo atstovus į Pusiaujo Gviniją tistovus dėl ten sulaukto Lietuvos laivo „Rytas“ išlaisvinimo.

Kaip pirmadienį pranešė URM Informacijos ir kultūros departamento direktorius Petras Zapolskas, šiuo metu tikslinama delegacijos sudėtis. Delegacijai tikriausiai vadovaus UR viceministras Giedrius Čekuolis.

Lietuva neturi savo diplomatinės atstovybės Pusiaujo Gvinijoje, todėl, sprendama laivo problema, kreipėsi į Rusiją, Prancūziją, Ispaniją, JAV ir Jungtines Tautas, prašydama suteikti diplomatinę pagalbą.

„Rytas“ buvo kariškių sulauktytas lapkričio 10 d. prie Pusiaujo Gvinijos Maikritanos salos, kai plaukė iš Mauritanijos į Kamerūną. Lietuvos laivas buvo nukreiptas į salos Malabo uostą, kur tebera iki šiol. Pusiaujo Gvinijos pareigūnai iš pradžių skyrė „Rytui“ 1,3 mln. JAV dolerių baudą, kurią vėliau sumažino iki 500.000 dolerių. Laivui pateikti kaltinimai nelegalia žvejyba. Laivo savininkai kaltinimus neigia.

Susitikime pas A. Paulauską buvo pabrėžta, kad svarbiausias dalykas, kurio turi būti siekiama — tai laivo igulos išlaisvinimas. Savo ruožtu, laivo savininkai turėtų rodyti daugiausia iniciatyvą svarstant galimybes sumokėti užstatą, leisiantį laivui išplaukti, o vėliau spręsti ūkiniu ginčus tarptautiniuose teismuose.

Maskva, gruodžio 4 d. (BNS) — Maskvoje viešinti Lietuvos Seimo delegacija susitarė išspūdi, kad Rusijos Valstybės Dūmos deputatai nori patvirtinti abiejų valstybių valstybės sienos ir kai kurias ekonomines sutartis, jau kuris laikas įstrigusias Rusijos parlamente.

Lietuvos Seimo delegacija pirmadienį susitiko su Rusijos Dūmos pirmininko pavaduotoju Vladimiru Lukinu, Dūmos Užsienio reikalų komiteto pirmininku Dmitriju Rogozinu ir Dūmos parlamentinių ryšių su Lietuva grupės vadovu Aleksandru Čiujevu.

Seimo parlamentinių ryšių su Rusija grupės vadovas Algimantas Matulevičius sakė gavęs D. Rogoziną pažadą, kad Dūmos pavasario sesijos darbotvarkę bus įtrauktas Lietuvos ir Rusijos valstybės sienos sutarties tvirtinimas.

Lietuva šią 1997 m. pasirašytą sutartį jau patvirtino. Susitikime taip pat buvo aptartas dvigubos apmokėtinimo išvengimo ir kitų ekonominių sutarčių tvirtinimas.

„Mus labai šiltai priėmė ir yra patenkinti, kad mes atvykome, jaučiame geranorišką Rusijos Dūmos deputatų poziciją kuo mažiau žiūrėti į istorines peripetijas, o žiūrėti į tai, ką galima padaryti šiandien ir rytoj“, sakė A. Matulevičius.

Kita Lietuvos Seimo narė — Nara privatizuoti Lietuvos taupomąjį banką pareiškė tik Estijos bankas „Hansabank“. Už 90,73 proc. valstybės valdomų akcijų jis pasiūlė per 120 mln. litų.

„Mažeikių nafta“ paskelbė pasirašiusi sutartis su Lenkijos naftos firmomis „Shell-Poland“ ir „Preem-Polska“, pagal kurias Mažeikių įmonė tikisi padidinti savo dalį Lenkijos importuotų degalų rinkoje beveik iki 30 proc. (Elta)

„Rytas“ yra laivas-saldytuvų, skirtas gabenti šaldytus krovinius ir nepritaikytas žvejybai. Laive yra 2,656 tonos šaldytos žuvies ir daugiau kaip 100 tonų žuvies miltų. Šis maždaug 1 mln. JAV dolerių vertės krovinių priklausė Belgijos bendrovei „Luyben ALG. Handelsmaat NV“. Pusiaujo Gvinijos pareigūnai iš laivo jau išgrobstė maždaug 250 tonų žuvies.

Beveik mėnesį užsėtęsęs „Ryto“ sulaukymas parodė būtinybę Lietuvai turėti nuolatine diplomatinę atstovybę Afrikos žemyne. Tokią nuomonę išsakė pirmadienį pasitarime pas Seimo pirmininką Artūrą Paulauską dalyvavę Seimo užsienio reikalų komiteto, Užsienio reikalų ir Susisiekimo ministerijų atstovai.

Susitikime pas A. Paulauską buvo pabrėžta, kad svarbiausias dalykas, kurio turi būti siekiama — tai laivo igulos išlaisvinimas. Savo ruožtu, laivo savininkai turėtų rodyti daugiausia iniciatyvą svarstant galimybes sumokėti užstatą, leisiantį laivui išplaukti, o vėliau spręsti ūkiniu ginčus tarptautiniuose teismuose.

Maskva šiltai priėmė Lietuvos parlamentarų

Kazimiera Prunskienė reiškė viltį, ankstesnio Seimo priimtas įstatymas dėl sovietų okupacijos žalos atlyginimo nebus kliūtis Rusijos Dūmai tvirtinti Lietuvos ir Rusijos sienos sutartį. Parlamentarė tikisi, kad susitikimuose pavyko sudaryti palankų požiūrį į naująjį Lietuvos Seimą ir naujosios vyriausybės politiką Rusijos atžvilgiu.

Pasak K. Prunskienės, Rusijos griežtai neigiamai įvertintas įstatymas, įpareigojantis Lietuvos vyriausybę derėtis su Rusija dėl sovietų okupacijos žalos atlyginimo, „nebuvo domnuojantis kliuvins pokalbams“.

JAV Aukščiausiasis teismas priėmė G. W. Bush palankų sprendimą

Vašingtonas, gruodžio 4 d. (BNS) — Jungtinių Valstijų Aukščiausiasis teismas nusprendė patenkinti kandidato į prezidentus, respublikono George W. Bush ieškinį ir priėmė nutartį, kad Floridos Aukščiausiasis teismas neturėjo pakankamo pagrindo leisti nukelti valstijos rinkimų rezultatų patvirtinimo datą. Del šio Floridos Aukščiausiojo teismo sprendimo į galutinę suvestinę buvo galima įtraukti rąnkomis pasirašytų biuletenių rezultatus.

Kaip pranešė CNN, JAV Aukščiausiojo teismo sprendimu, byla bus grąžinta pakartotiniam svarstymui į Floridos Aukščiausiasį teismą, t.y. demokratų kandidato Al Gore laukia teisinė kova byloje, kurią jam kartą jau pavyko laimėti.

KALENDORIUS

Gruodžio 5 d.: Dalia, Eimantas, Gratas, Grazutė, Geisvilė, Sabas.

Gruodžio 6 d.: Šv. Nikolajus, Bilmantas, Dausa, Mikalojus, Norvyde, Tolutis, Vetra.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

PAGALBA PENSININKEI

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Naujame tūkstantmetyje moterys praleidžia ilgesni sveiką gyvenimą. Tas ipareigoja gydytoją susekti ir gydyti su ilgu amžiumi susijusias negeroves. Daugelis negerovių gula ant regulių netekusios moters pečių. Tai šlapimo nesulaikymas, minkštakaulė — osteoporosis ir arterijų priekštimas, ypač širdyje ir smegenyse. Tos negerovės nėra vien jos hormonų stokos pasekmė. Todėl vien hormonais gydymas nėra vienintelis.

Paimkim tokią minkštakaulę — osteoporosę, nuo kurios daug moterų miršta, sulūžus kaului net gulint, prisidėjus plaučių uždegimui. Ji atsiranda, kai moteris stokoja kalcio ir vitamino D savo kraujyje. Už tai nuo jos iš dalies saugo priedinis emimas kalcio, vitamino D ir darbavimas.

O ar žinote, moters, kad jų, per 50 metų sulaukusiu, net pusė — 50 proc. miršta nuo širdies ligos, kai širdies arterijos užsikemša cholesterolu? Daug tokių turi smegenų insultą — paralyžių. O kada Tamsos imsite saugotis nuo tokių širdies ir smegenų negalių augaliniu maistu?

Turbūt dar ir to nežinote, kad chroniškos širdies anginos ir širdies bei smegenų ligos galima išvengti ar ją nustumti į tolimesnę ateitį? Taigi, juo greičiau imkime normaliai liaisai ir augaliniui misti ir lietuviškai darbuotis, tuomet turėsite daug gero. Ir aukščiausia tvora nėra užvara, jei, Tamsos moters, blogi — širdies ir smegenų ligos — kviečiate pas save į svečius.

Tuo klausite: „O kaip tokio stebuklo išvengti? Nagi štai kaip: atsitolinkite nuo visų pavojų, kurie užkemša arterijas širdies raumenyse. Tie kamšalai yra: rūkymas; pėkės vištos gužtoje sėdėjimas; augalinio kashio nerijimas, kurį dabar paruošia Morkūnų ir Talman Deli krautuvės Marquette Parke; tai paliaukų ir strėnų taukais apdengimas, kuris teikia atstumiančią išvaizdą; tai dažnai nesusekta cukraligė ir toks padidintas kraujospūdis; dar ir kraujo taukais pavertimas, nuolat ryjant skanius, bet arterijas užkemšančius lietuviškus kashius, kaip dešros, tryniai, sal-

dus pienas, mėsos, ypač kiaušienos, pyragai, šakociiai; saldumynai...

Tie visi pavojai dingsta kaip Donelaičio sniegas pavasari, kai moteris tampa savo laimės kalviu: ima visa jėga atsi-traukti nuo visų minėtų jos sveikatos, ypač širdies ir smegenų, žudytojų. Gydytojo tal-kinama, ji gali šalimais praeti pro visus tuos pavojus.

Šlapimo nesulaikymas

Nors dar ne viena nemirė nuo tokio nesulaikymo, vis tik kai kurios jų jaučiasi, jog toks nesulaikymas gali jas numarinti iš gedos! Vis tiek šlapimo nesulaikymo nepatogumas gali jų ir jų šeimų gyvenimą ap-sunkinti.

Už tai jautrus gydytojas su-zino apie slepiamą toki moters vargą ir tvarko šlapimo tekėjimo netvarką.

Pensininkės cukraligė

Ji yra didelė priešininkė mo-teris sveikatos. Cukraligė su-kelia prigimtas polinkis ir i-gyti negerumai — tai, 60-74 metų sulaukus, nutukimas ir saldumynų kashiojimas.

Kiekvienai moteriai būtina nevirsti saldaine, nes cukra-ligė priartina kelias mirtinas negeroves, ypač smegenų in-sultą ir širdies ataką. Čia sąžiningas gydytojas energin-gai talkina tokiai pensininkei prisilaikyti apsaugos nuo cuk-raligės ir jos sukontroliavimo dietos.

Nusiminusi pensininkė

Nusiminimas, baimingumas ir nemiga dažnai vargina pen-sininkę. Jai dar gresia Da-moklo kardo pavaldum alzheimerinė. Sveikų jų po 85 metų trečdalis sunegaluoja tokia negerove.

Gydytojas turi būti pajėgus alzheimerinę susekti, gydyti ir su tokiomis ligonėmis bei jų šeimomis paslaugos būti. Tik toks bendradarbiavimas abie-ju — ypač pensininkų ir gydy-tojų — suteiks pensininkėms daugiau ramių naktų.

Pasiskaityti: „The Aging Female Patient“, June 5, 2000. Sėkmės!

Daugailių mokyklos jubiliejaus minėjimas. Audronės Driskiuvieneš nuotr.

MOKYKLOS JUBILIEJUS DAUGAILIUOSE

1900 metais Daugailiuose buvo atidaryta rusiška valdi-nė pradžios mokykla, veikusi iki karo. 1920 m. buvo atkur-ta, bet jau lietuviška mokykla. Tad šiais, Krikščionybės jubi-lejiniais, metais Daugailių pagrindinė mokykla mini 100-ąjį savo veiklos jubiliejų bei 80 metų lietuviškos mokyklos ju-biliejų. 1936 m. Daugailiuose buvo pastatyta šešių komp-lektų pradžios mokykla, kuri po karo iki 1949 m. veikė kaip progimnazija. Tada ji buvo re-formuota į septynmėtę, o vėliau — į aštuonmetę mokyklą. 1970 m. pastatytas dabartinis mokyklos pastatas, o 1981 m. — tipinis mokyklos pastatas su valgykla, sporto bei aktų salėmis, holu. 1993 m. vasarą buvo atidarytas mokyklos mu-ziejus, kuriam nuo pat pradžios vadovauja jį kūrusi mo-kytoja Rita Jurkevičienė. Mu-ziejus turi sukaupęs daug me-džiagos apie kraštiečius, garsi-nius Daugailius, Utenos kraštą bei Lietuvą mokslo, kultūros laimėjimais, sklaidu-siais dvasingumą, gerį ir gro-žį...

2000 m. rugsėjo 2 d. jubi-lejinis renginys pradėtas šv. Mišiomis Daugailių šv. Antono Paduviečio bažnyčioje. Mi-šias aukėjo klebonas Baltuška ir buvęs Daugailių mokyklos mokinys, dabartinis Antaliep-tės šv. Kryžiaus atradimo bažnyčios klebonas Jonas Ta-mošius.

Kunigas J. Tamošius, džiaugdamasis tokia gražia švente — Dievo dovana, duota Daugailiams prieš 100 metų — ragino išmokyti vertinti vi-sas Dievo dovanas — nu-braukti ašarą verkiančiam, paguosti liūdintį, palengvinti kenčiančio skausmą. Mokyto-jams linkėjo su didžiausiu užsidegimu perduoti iš Dievo gautą dovaną — mokyti ir būti švyturiumi, žiniu, kurios taip reikalingos Lietuvai, įkvėpėjui. Igytas žinias reikia tobulinti, jas išnaudoti, tada pasijusi tinkamas ir reikalin-gas bendruomenei, tautai, valstybei. Reikia būti reikalin-gu valstybei, o ne jos išlai-kytiniu. Kunigas ragino gra-zinti pasaulį, kad jame būtų smagu visiems.

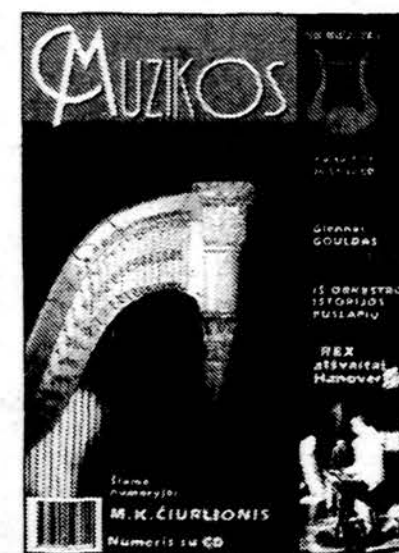
Klebonas P. Baltuška ragino myleti Dievą, Tiesą, laikytis Dievo nustatytos krikščioniškos tiesos, ragino kurti gyve-nimą su tiesa — sujungus jė-gas su tikėjimu statyti Tė-vynės ateitį.

Po šv. Mišių jubiliejinės šventės dalyviai sustojo prie arkivyskupo Mečislovo Reinio simbolinio kapo Daugailių šventoriuje, po to kapinėse pa-gerbė savo artimuosius, sa-vanorius karius ir šio krašto šviesuolius.

no, švietimo bei mokyklų aso-ciacijos atstovai, buvę mo-kyklų direktoriai, mokytojai, mokiniai.

Jubiliejiniam renginiui buvo palanki ir gamta — po apniu-kusių dienų šviete saulė, tarsi ragindama ir toliau mokyklai

„MUZIKOS BARŲ“ NUMERIS ČIURLIONIUI

Neseniai Čikagą pasiekęs „Muzikos barų“ 2000 m. rug-sėjo-spali mėn. numeris yra skirtas didžiajam mūsų kūrė-jui M. K. Čiurlioniui paminėti. Gana didelė dalis žurnalo, 56 puslapių, yra skirta šiam ge-nialiam menininkui bei jo ku-rybai prisiminti, ryšium su M. K. Čiurlionio 125-osiomis gim-timo metinėmis.

Kartu su žurnalo atkeliavo ir priedas — kompaktinė plokštelė, kurioje įrašyti svarbiausi M. K. Čiurlionio kūri-niai — simfoninės poemos „Miške“ ir „Jūra“ bei kantata „De Profundis“ chorui ir simfo-niniam orkestrui. Naują kom-paktinę plokštelę išleido Lie-tuvos Nacionalinis simfoninis orkestras, minėdamas savo įsteigimo 60-metį.

„M. K. Čiurlionio dedikacija visatai“ vadinasi pirmasis, Audros Verskenaitės rašinys šio žurnalo puslapiuose. Savo prasmingas mintis autorė bai-gia šiais sakiniais:

„M. K. Čiurlionio kūryba — tarsi tildas tarp žemiškojo ir dangiškojo pasaulio tarp re-gimybės ir neregimybės. Čia atsiskleidžia kosmoso ir žmo-gaus idėja, tarsi lava išsiver-zia neapčiuopiamas, neapre-piamas, neišsėnkamas esmų ir prasmų pasaulis“. „Tai — naujas dvasinis žemynas, ku-ri Kristup Kolumu tapo M. K. Čiurlionis“ (R. Rolland'as).

Apie M. K. Čiurlionį šiame numeryje rašo ir Rasa An-driusytė-Zukienė. Ji savo straipsnyje „Muzikos būvai M. K. Čiurlionio ir amžininkų tapatybėje“ analizuoja šio meni-ninko muzikos ir dailės kūri-nių ryšį.

Taip pat yra rašoma apie leidėją Joną Petronį, kuris per beveik 60 metų laikotarpį yra išleids daug muzikos kūrinių,

išlikti skaisčių šviesulių savo kraštui, pratęsti plačiai išgar-sėjusių kraštiečių darbus, dva-singumu liudyti gerį ir grožį.

Dr. Aldona Vasiliauskienė

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami abiejuose punktuose. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai. 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-8101. Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60652. Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055. Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbamės lietuviškai. 6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6 Chicago, IL 60638. Tel. 773-229-9965. Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILBOA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue Joliet, IL 60435. Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

166 E. Superior, Suite 402 Valandos pagal susitarimą. Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.

AKIŲ LIGOS / CHIRURGIJA

9830 S. Ridgeland Ave. Chicago Ridge, IL 60415. Tel. 708-636-6622. 4149 W. 63rd St. Tel. 773-735-7709

siję dokumentai. Jubiliejinia-me minėjime ir parodos atida-ryme dalyvavo vyskupas J. Preikšas, kan. Br. Antanaitis, mons. J. Juodelis, mons. J. Antanavičius, kun. S. Kazėnas, SJ, gausus būrys parapi-jiečių ir svečių. Po šventinio renginio minėjimo dalyviai lankėsi vysk. K. Paltaroko tė-viškoje — Gailionių k., kur gimtąją sodybą mena išlikęs kryžius. Pamušio bažnyčioje kan. Br. Antanaitis ir kun. S. Kazėnas aukėjo šv. Mišias, giedodami Panevėžio apašt. Petro ir Povilo bažnyčios choras. Spalio 22 d. šv. Mišias šia pro-ga Panevėžio katedroje aukėjo vysk. J. Preikšas ir mons. J. Antanavičius. Vėliau buvo ap-lankytas vysk. K. Paltaroko kapas.

B2, 2000 m., Nr. 21

• Niekas nėra toks turtin-gas, kad galėtų gyventi be šypsenos, ir niekas nėra toks skurdžius, kad negalėtų dova-noti bent šypsenos.

Daugailių mokyklos jubiliejaus iškilmų metu buvo aplankytos kapinės. Prie filosofijos dr. Juozo Cepeno kapo (iš kairės): sūnenas Povilas Cepenas ir Seimo narys Jonas Šimėnas. Aldonos Vasiliauskienės nuotr.

TAUTAI TRŪKSTA DVASIOS VADŲ

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Kazkada Perloje ant Mer-
kio tilto sutikau seną dzukę,
kuri man papasakojo apie sa-
vo sunkų gyvenimą. Ji ištėkė-
jo gerokai prieš Antrąjį pasauli-
nį karą. Vyras paėmė pasko-
lą namui statyti, bet, gamin-
damas mišką, zuvo po krin-
tanciu medžiui. Ji liko su mažu
sūneliu, nebaigtu statyti na-
mu ir didžiule skola bankui.
Jai buvo labai sunku, ji daug
dirbo ir meldė Dievą: „Kad
jauna kuo labiau vargtau, o
senatvėj laiminga būtų“. Mo-
teris man sakė, kad dabar ji
laiminga, nes Dievas davė jė-
gų išmokėti skolą, sūnus
užaugo sveikas ir ja rūpinasi.
Ji turi vieną kambarelį val-
diškame name, o sūnus ją daž-
nai lanko.

Nuo šio pasikalbėjimo pra-
ėjo gal 30 metų, bet aš negaliu
užmiršti šios išmintingos mo-
terinės, tikros žinios. Ji ne-
pasimetė sunkmečių ir mo-
kėjo džiaugtis tuo, ką turėjo.
Ją prisimenu įvairiomis progo-
mis ir savotiškai pasikraun-
jos dvasios energijos. Ją pri-
siminiau ir „Drauge“ perskai-
čiusi Dalius Jazukevičienės ta-
lentingą, bet slepiantį tekstą
„Mano serganti tėvynė“ (2000
m. lapkričio 18 d.).

Štai neseniai su grupele mo-
terų iš visuomeninės organiza-
cijos „Moterys prieš alkoholiz-
mą ir narkomaniją“ lankiausi
Molėtų rajono viename kaime.
Kalbėjome, kaip galime padėti
toms moterims, kurios savo
šeimoje turi alkoholišką vyrą,
sūnų ar kitą artimą žmogų.
Kalbėjome apie dvasios stipry-
bę, be kurios neįmanoma pak-
kelti jokios naštos. Iš gal 30
metų viena kalbėjo labai
piktai. Tai buvo jauna trijų
mažamečių vaikelių mama. Ji
sakė: „Mano vaikai badauja“.
Kai viešnia iš Vilniaus nusi-
stebėjo, kaip kaime galima ba-
dauti, ji atžė: „O kodėl mano
vaikai turi valgyti tik bulves
su pienu, kai kitų valgo ska-
numynus“. Kiti... Jeigu nebū-
tų kitų, vadinasi, būtų gerai ir
bulvės su pienu.

Vėliau sužinojau, kad ta mo-
teris turi girtuoklį ir mušėiką
vyrą, nuo kurio ji dažnai bėga
iš namų. Štai čia dažniausiai
ir yra bėda, kad mūsų žmonės
yra linke savo bėdas suversti
kitiems. Tai jaunai moteriai
niekas nepadės, jokios val-
džios, jos toks likimas, dėl ku-
rio nieko neapkaltsi. Prie vi-
sų valdžių ji bus ir nelaimin-
ga, ir neturtinga. Ir ją išgelbės
ne verksmai, ne pyktis, o tik
supratimas, kad ji pati yra at-
sakinga už save ir savo vai-
kus. Valstybė nesugebės iš-
kišti į kiekvieno mūsų gyve-

nimą ir jame padaryti tvarką.
Nuo senų senovės girdime
posakį: kiekvienas nešame sa-
vo kryželį. Tai labai talpus pa-
sakymas. Jis moko susitaikyti
su savo likimu, susikaupti ties
šiandiena, įtempti jėgas, kaip
ta dzukė, ir užsitarnauti ge-
resnio. Sovietiniais laikais
mums mokė niekinti nuolanku-
mą, net filmas pagal Vaiz-
gantą skambėjo „Tas prakeik-
tas nuolankumas“. Štai dabar
ir rezultatai. Vienas kitą grie-
biame už gerkles ir reikalau-
jame: duokti man gerą gyve-
nimą. Juk „serganti tėvynė“,
kaip ją įvardija D. Jazuke-
vičiūtė, kas yra — tai mes
visi. O kai autorė verkauja,
kad ja tėvynė nepasirūpino, ji
tarsi sako, kad mes su jumis
ja nepasirūpinome. Betgi ji
sveika ir netgi Dievo apdova-
nata literatūriniais talentais,
ką rodo minėtas rašinys ir kiti
rašiniai, kuriuos prisimenu iš
Sąjūdžio laikų spaudos. Ji nė-
ra vieniša, augina 17 metų
dukra. Taigi, ko žmogui dau-
giau reikia? Visa kita jau jo
paties rankose.

Jaudinančiai atrodo D. Ja-
zukevičiūtės papasakota isto-
rija, kai ji, motina, nesuvalgę
paskutinio kiaušinio, palikda-
ma ji dukrai, o dukra jo taip
pat nedirbo paliesti, nes galvo-
jo, kad motina yra alkanesnė.
Gal tai ir žiauru, bet negaliu
gailėtis šios istorijos herojės ir
autorės. Kai ji papasakojo,
kad, atsidūrusi Vokietijos
biurgerių namuose su minkš-
tais kilimais, išrėžė „geriausią
savo gyvenime kalbą“, kuri
baigėsi: „man į šitą puikniąją
svetainę su kepta paršeliu ir
odinais foteliais norėjusi
įvažiuoti su tanku...“, pagalvo-
jau: serga mūsų herojė, kaip ir
dalis tautos, kuri reikalauja
gero gyvenimo, bet nenori dėl
to vargti. Taip sirgo ir 1917
 metais dalis rusų tautos. Kaz-
kas negerai ne su valstybe,
kaip skelbia rašinio autorė, o
su žmonėmis, nes jie sudaro
valstybę. Kazkas negerai su
mūsų sielomis. Ir nėra kam jų
ganyti.

Manau, kad mūsų tautai
trūksta dvasinių vadų, kurie
sugebėtų mus įtikinti, nura-
minti ir įdiegti elementarių,
bet gyvenimo patikrintų,
krikščioniškų tiesų. Dažnoje
bažnyčioje per pamokslus gir-
dime tuos pačius, kaip ir gat-
vėje, griausmus valdžiai, tą
patį dejonę, nekantrumą,
priekaištus tiems, kurie turi,
kurie vagia. Bet ar nuo to bus
mažiau vagiančių ir turinčių?
O kas išmokys žmones, kurie
neturi ir niekada neturės vi-
ko, ko trokšta, kantrybės ir

darbo? Kas išmokys juos gy-
venti savo gyvenimą: ne ap-
sukresnio kaimyno, ne roman-
tiško filmo herojaus?

Štai neseniai Rygos centri-
nės bažnyčios protestantų
dvasininkai protesto prieš val-
džios amoralumą vardan atsi-
sakė laikyti pamaldas. Pagal-
voji, kas toliau, jeigu jau dva-
sininkai nebetenka kantry-
bės? Man atrodo, jie tą dieną
turėjo kaip tik labiau melstis
patys ir kvieisti melstis visą
Latviją, kryžium guleti, trokš-
dami išgelbėti žmoniją, kurie
padarė daug klaidų ir nusikal-
timų prieš tautą, sielas. O jie,
kaip eiliniai mirtingieji, tik
padaugino blogį.

Papasakosiu visai priešingą
atsitikimą, kuris atsitiko Vil-
niaus Palaimintojo Jurgio Ma-
tulaičio parapijoje. Ten gyvu-
ja keliolikos moterų rožinio
ratelis. Prieš keletą savaitių
pas rožinio kalbėtojas atėjo
moteris, prašydama pasimels-
ti už savo motiną, kurios lau-
kė vėžio operaciją. Maldinin-
kės, labai atkakliai keletą sa-
vačių už nelaimingosios svei-
katą meldėsi ne tik bažny-
čioje, bet ir namie, o tuo metu
savo namuose meldėsi ir moti-
na su dukra. Ir štai atėjo ope-
racijos diena. Gydytojai dar
kartą padarė tyrimą ir... nete-
ko žado: auglio bebūvo likęs
menkas žirnelis.

Kas netiki Dievo valia, gali
sakyti, kad tai įtaiga, saviįta-
ga, kad tai stebuklingas su-
tapimas. Bet tiesa, kad žmo-
gus gali labai daug, kai jis
įjungia savo dvasios energiją.
Netgi jeigu stebuklo nebūtų
atsitike, vis tiek tos paprastos
parapijos moterėlės, patikėju-
sios, kad gali padėti savo arti-
mui, palyginus su Rygos dva-
sininkais, pasielgė kaip tikros
išmintės.

Kai pykstame, mes išliejame
savo energiją, ir natūralu, kad
jos nebelieka kasdieniam dar-
bui, kūrybai. O sovietijoje nu-
kankintos dvasios lietuviai

mas, kaip žmogus paprasė

išvažiavę iš Lietuvos. Kiek

piktų sutikau Čikagoje, o juk,

sakytum, jie jau pabėgo nuo

savo neturto, nuo lietuviškų

valdžios, išsipildė jų norai,

kaip minėto straipsnio autorės

dukters — jie gyvena Ameri-

koje. Bet iš ten jie piktai — da-

bar jau ant senųjų lietuvių,

nes šie daugiau turi, piktai dar

ant kazko, nes jiems tenka

dirbti juoda darbą. Žmogus

nepabėgo nuo savęs, nuo savo

vydų ir dvasinių ligų. Kur jis

bevažiavęs, kaip kupra, vežio-

sis su saviimi ir savo likimu?

O kitam, žiūrėk, visur gerai,

nors jis tą pačią juoda duoną

kremta. Be abejo, tokį ir žmo-

nės mieliau priims, ir laimė ji

greičiau pastebės, nes jis jos

ieško.

Yra toks alegorinis pasakoji-

Vilniaus universiteto detalė. Tomo Šato nuotrauka.

piktai ne tik Lietuvoje, bet ir
išvažiavę iš Lietuvos. Kiek
diena pabūti ant kryžiaus.
„Betgi tu neišvėsi!“ — pasa-
kė Kristus. Žmogus nusijuokė:
argi tai taip sunku? Ir dar at-
kakliau emė prašyti. Kristus
pagaliau nutarė leisti mirtin-
gajam save išbandyti ir užlei-
davo savo vietą ant kryžiaus.
Žmogus dairesi iš aukštai ir
pasaulį. Štai eina keliu žmo-
gus ir pameta pinigine. Iš pas-
kos ateina kitas, ją randa ir
pasima. ...Graudamas sausa
pluta, prie kryžiaus atlenka
vargeta ir suklumpa papėdėje
pasimelsti. ...Sugrįžta pinig-
nės ieškantis žmogus ir ima
smaugti vargetą, manydamas,
kad šis ją pasisavino. ...Neiš-
tvėręs žmogus šoko nuo kry-
žiaus, neišbuvęs ant jo nė va-
landos...

Yra toks alegorinis pasakoji-

Filatelistų draugijos „Lietuva“ LITHPEX XXVIII pašto ženklų ir numizmatikos parodos atidarymas š.m. spalio 21 d. Balzeke Lietuvos kultūros muziejuje. Priekyje — 99 m. kazimierietės ses. Perpetua, viena iš parodos eksponatorių. Z. Degučio nuotrauka.

manęs rekti. Liepė greičiau man išeiti. Tarp kitko jie
dabar gyvena Amerikoje. Aš išėjus pagalvojau, kad
neueisiu ir mūsų namo kiemą ir pro virtuvės durų sky-
lute pažūrėsiu, kas darosi bute, nes tėvelis man į butą
eiti neleido. Bet, vos tik įžengiau į tamsų koridorių,
mane pačiupo už rankos kariškis, atidarė virtuvės du-
ris ir įvedė į butą.

Pamačiau baisų vaizdą. Viskas buvo išversta. Buvo
daryta krata. Mama sėdėjo prie dėkulo, kuris gulėjo
apalęs. Dėdė Stasys (mama jį iškviatė telefonu) jau
buvo sukrovęs mamai lagaminą, kuris stovėjo prieš-
kambaryje ir už kelių minučių būtų išvežė mamą vien-
ą. Bet likimas lėmė, kad ir aš kartu važiuočiau. Liepė
man greit pasikeisti šlapius rūbus. Ir dėdė Stasys
pradėjo krauti dar vieną lagaminą, o aš pasiėmiau
tuos konservus, kuriuos nupirkau ir saldinių dėžutę.
Tas jaunas kareivėlis patarė man pasiimti fotoal-
bumą. Aš jį paėmiau ir Sibire žiūrėdavau. Jam už tai
dėkava.

Dėdukas taip ir gulėjo užsimerkęs, o mes su mama
jau lipome į sunkvežimį. Ir pamatėme ateinančią tetą
Liolę, kuri labai verkė, pamačiusi mus sunkvežimyje.
Mums leido su ja atsiseikinti ir mama pasakė, kad
tėvelis niekur nevažiuotų, o būtų su Vytku. Ir dar
mama pasakė, kad bado nebijanti, nes, jei nebus mės-
sos, tai valgys bulves su silekėmis. O mes paskui per
visą karą nematėme ne tik mėsos, bet ir silekių, o ir
bulvių buvo labai mažai.

Mus nuvežė į geležinkelio stotį, kur jau stovėjo pre-
kiniai gyvuliniai vagonai su žmonėmis.

Mums liepė lipi, rodos, į 20 vagoną, kuriame jau
buvo daug žmonių. Aš pagalvojau, kad bus labai įdomi
kelionė. Man viskas buvo labai įdomu, tik labai truko
tėvelio ir Vytko. Po valandos atvežė Paliukaitienę su
4 vaikais ir bėprotį Joną. Ji buvo iš kaimo, iš Kauno
rajo. Jonas buvo su sionu ir valgė didelę riekę kai-
miškos duonos, užteptos storai taukais ir visą laiką
lingavo. Jis nemokėjo kalbėti, bet suprato, ką jam sa-
kė. Pasirodo Paliukaitienės vyras paliego, tai vietoj jo
išvežė jo invalidą brolį. Mes su juo turėjome didelį
vargą. Vagone buvo skylė vietoj tualetų ir ja naudojosi
vienas Jonas. Paliukaitienė kartas nuo karto suriškda-
vo: „Jonai, keli sioną ir tūp“, o mums visiems liepda-
vo nusiisukti. Mes isitaisėme vagono II aukštą ant len-
tinių narų. Mano vieta buvo prie mažo grotuoto lan-
gelio, pro kurį visą laiką žiūrėjau.

Vagonai truktėlėjo ir mes pajudėjome. Tai buvo 1941
metų birželio 14 diena. Moterys, vaikai verkė (buvo tik
1 vyras, neskaityt Jono). Nežinojome, nenujautėme,
kad ilgam, ilgam atplėsia mus nuo tėvynės. Pro šalį
važiavo vagonai su žmonėmis iš Estijos, Latvijos, labai
daug vežė galvijų. Pro šalį pravažiavo ešelonas su mū-
sų atskirtais vyrais. O kai prasidėjo karas, tai važiavo
ešelonas pilni kareivių. Retkarčiais ešelonas sustodavo
ir mums liepdavo lipi po vagonais ant savo reikalų.
Visiems kartu. Didesnėse stotyse, sargybinis atidary-
davo duris, ir mes išėjome. Tada mes išėjome iš vagonų.
Dabar esu dvidešimties metų, nes mokojo rusų kalbą. Atneš-
davo karšto virinto vandens kibirą, sorų ar avižų ko-
šes, duonos. Aš valgiau tik duoną su vandeniu. Į kita

DRAUGAS, 2000 m. gruodžio 5 d., antradienis

3

Danutė Bindokienė

„O galbūt Kalėdos yra ne vien dovanos?“

„Bet galbūt Kalėdos yra
svarbesnės už dovanas, vai-
šes, už viską, ką mes su jomis
siejame?“ Tokią išvadą padarė
pikčiurna atsiskyrėlis Grinch,
iš miestelio kalnų slėnyje Ku-
čių vakare išvogęs visą kale-
dinį pasirušimą, bet Kaledų
rytą pamatęs, kad žmonės vis
tiek sveikino vieni kitus su
šventėmis, giedojo linksmas
giesmes ir džiaugėsi. Taip sa-
vo šmaikščioje pasakoje Ka-
ledų prasmę mums primena
pamėgtasis vaikams knygų
autorius dr. Seuss. Jis tikisi,
kad ir skaitytojai supras di-
daktinę mintį: tikrąjam Kale-
dų džiaugsmui sukurti nereik-
kia išviršinių priemonių; nes
tai ateina iš žmogaus sielos,
šventiant žmonijos Atpirkejo
Gimimo šventę.

Praėjusių sekmadienį prasi-
dėjo prasmingasis Advento
laikotarpis. Krikščionims jis
primena labai svarbų metą:
pasirušimą Dievo Sūnaus Gi-
mimo šventei — Kalėdoms.
Keturių Advento savaitės, ke-
turi tūkstantčiai (pagal tradi-
ciją) pažado išsipildymo lauki-
mo metų, kol pagaliau nakties
padangėje patekėjo ypatinga
žvaigždė, suskambo angelų
giesmės ir Dievo Sūnus tapo
Žmogumi. Belaukiant tokio
Svečio, verta ir tinkamai pa-
siuošti — malda, susikaupimu
— kad būtume verti Kaledų
nakties stebuklo.

Mūsų gyvenamame krašte
keturių Advento savaitės
taip pat praleidžiamos, besi-
ruošiant Kalėdoms, tik kito-
kiu būdu. Nuolat skaičiuo-
jamos dienos, likusios iki Ka-
ledų ryto, yra pažymėtos do-
vanų laukimo ženklais. Jeigu
krikščionys Advento metu
meldžia, kad „dangus rasotų“,
ir išlytų žmonijai Išganytoją“,
tai verslininkai malda, kad
iš tos žmonijos kišenų gausiai
pabirtų doleriai. Prieškalėdi-
nis laikotarpis yra jiems pel-
ningiausias metų laikas — be-
lieka visus įtikinti, kad Kale-
dų prasmė glūdi tik marguose
ryšuluose po eglute.

Dovanos — iš esmės gražus
paproty. Juk prisiminti, ap-
dovanoti savo artimuosius la-
bai prasminga. Be to, žmonės
kalėdiniu laikotarpiu parodo
daug geros širdies: gausiai au-
pkoja labdarai, perka dovanėles
apleistiems vaikams, valgydi-
na benamius, lanko senelius,
ligonius našlaičius... Tačiau
praleista valandėlė, šiltas žo-
dis, parodytas nuosirdumas.
Visa tai nedaug kainuoja, ne-
bus pažymėta kalėdinio laiko-
tarpio ekonomikos rodyklėse,
bet padės ir dovanotojui, ir ap-
dovanotajam atrasti tikrąją
Kalėdų prasmę.

čių, dainų ir raginimo: pirkite
dovanas, nes be jų nebus Ka-
ledų!

Siemet Amerikos verslinin-
kai dejuoja, kad susilauks ma-
žiaus pirkėjų, turės ne tiek pel-
no, kaip kitais metais, nes
žmonės susirūpinę krašto eko-
nomikos ateitimi. Daugelis ti-
ki, jog „aukso amžius“ baigia-
si — vis dar neaišku, kas va-
dovaus Amerikai per būsimus
ketverius metus ir kaip tas
vadovavimas paveiks valsty-
bės gerovę. Kol kas tie preky-
bininkų nuogastavimai ne-
pasitvirtino — parduotuvėse
pirkėjų netrūksta, o pirkimo
azartas, artėjant šventėms,
tikrai padidės. Kiek blogiau
sekasi kompiuteriniam vers-
lui. Po pernai buvusių nesek-
mių mažiau vartotojų susigun-
do šiuo pirkimo būdu. Nepai-
sant kompiuterinės prekybos
patogumui, pats populiariau-
sias pirkimas vis tik yra ieš-
kojimas dovanų parduotu-
vėse. Pagal apklausas, tik
knogos mieliau užsakomos
kompiuteriu — 47 proc., o
kaip knygynuose perka — 34
proc. Mažiausią paklausą turi
drabužiai: 29 proc. aprangos
išsigijama kompiuteriu, 81
proc. — parduotuvėse. Net
žaizlus vaikams parduotuvė-
se perka 57 proc., kompiute-
ryje — 48 proc.

Tačiau prasmingiausias do-
vanos yra tos, kurias duodame
negalintiems mums atsilyginti
tuo pačiu, t.y. labdarai. Kiek
daug galime, ir reikia, padėti
savo tautiečiams: gyvenan-
tims Lietuvoje, apskodami
našlaičius, senelius, apleistųjų,
ligonių, partizanų globos or-
ganizacijoms! Taip pat juk jau
turėjome progos įsitikinti, kad
lietuviškomis labdaros orga-
nizacijos yra patikimos —
kiekvienas mūsų centas pake-
tės šelpiamiesiems, ne toms
organizacijoms vadovaujan-
tiems biurokratams.

Nepamirškime ir savo ar-
timųjų, tik paieškokime jiems
prasmingesnę dovaną, kuri
džiugins ir ilgai po Kalėdų.
O tokia dovana gali būti lietu-
viškas laikraštis (prisiminkite,
kad dabar lietuviški laik-
raščiai, žinoma, ir „Draugas“,
iki metų galo naujiems skaity-
tojams siūlomi gerokai papi-
ginta kaina), knyga, kartu
praleista valandėlė, šiltas žo-
dis, parodytas nuosirdumas.
Visa tai nedaug kainuoja, ne-
bus pažymėta kalėdinio laiko-
tarpio ekonomikos rodyklėse,
bet padės ir dovanotojui, ir ap-
dovanotajam atrasti tikrąją
Kalėdų prasmę.

maistą tada net negalėjau žiūrėti. Kelionę gelbėjo dar
tos kelios dėžutės konservų, kurias nupirkau išvežimo
dieną.

Mes taip keliavome porą savaitių, kol pasiekėme Al-
tajuos kraštą, Barnaulo miestą. Ten traukinys priva-
žiavo prie priepilaukos ir mus visus išlaipino. Pradėjo
žmonės sodinti į sunkvežimius ir vežti tolyn už Bar-
naulo. Mūsų ir dar kelių vagonų žmonėms liepė lipi į
baltą didžiulį garlaivį. Pradėjome kelionę gražia, labai
placia Obės upe. Joje buvo daug didžiulių salų. Aš su
mama atsidūriau bendroje garlaivio kajutėje, kurioje
buvo labai ankšta. Anksčiau rytą garlaivis priplaukė prie
miestelio, kuris vadinosi „Ramen na Obi“. Ten vel mus
išlaipino ir priepilaukos dulkėse mes su savo ryšuliais
išbuvome iki vėlyvo vakaro. Vis atvažiuodavo „pirk-
liai“ ir išveždavo žmones vežimais, pakinkytais jau-
čiais ar arkliais, o mūsų vis niekas neėmė. Moterys pa-
vargę, pradėjo nerimauti. Labai jau norėjosi atsidurti
vietoje. Tiek vėliau supratome, kad mums pasisekė:
miestelyje buvo lengviau gyventi, kaip kaime.

Miestelis buvo apsuptas placia stepe ir prisilięšęs
prie Obės. Turėjo apie 10,000 gyventojų. Gatvės buvo
placios, apaugusios žole. Tik keletas centrinių gatvių
buvo su mediniais šaligatviais. Namai daugiausia iš
storų rąstų, iki pat langu apkasti žemėmis, kad žiemą
būtų šilčiau. Buvo keletas didelių mūrinių pastatų, ki-
nas, pirtis ant Obės kranto, į kuria dėl milžiniškų eilių
sunku buvo patekti, keletas mūrinių mokyklų.

(B.d.)

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

KARALIŲ KARALIUS

Kristaus Karaliaus iškilmė užbaigia liturginius metus. Bažnyčia apokaliptine kalba byloja apie pasaulio pabaigą. Apokaliptika yra tarsi tiltas, susiejantis Senąjį Testamentą su Naujuoju Testamentu, pranašus — su Kristumi. Pranašo Danielio knyga buvo parašyta apie 167-164 m. prieš Kristų apokaliptinio sąjūdžio pradžioje. Joje vaizduojama, kaip kyla ir žlunga šio pasaulio imperijos, turint omenyje amžinąją karalystę. Jėzus pasitelkia šiuos apokaliptinius vaizdus, skelbdamas savo sekėjams Dangaus karalystę ir vadinamąsį Žmogaus Sūnumi. Pirmųjų amžių krikščionys labai domėjosi apokaliptiniais raštais. Vėlesniais amžiais šis domėjimasis buvo nuslūgęs, o mūsų dienomis vėl atgijo. Apokaliptiniams raštams būdinga karalystės sąvoka yra tolimesniam šiuolaikinio žmogaus patirtai.

Suvokti Kristaus Karaliaus šventę, atrodo, ypač nelengva tiems, kurie gimė ir užaugo demokratinėje santvarkoje. Bulvarinė spauda pateikia apšviesti idomius iš mūsų dienų karališkųjų šeimų gyvenimo, ypač smalsiausia skandalingomis meilės istorijomis. Tačiau tokios „žinios“ apie karalystes bei karaliavimą tik klūdo suvokti biblinę karalystės prasmę.

Popiežius Pijus XI įvedė Kristaus Karaliaus šventę 1925 metais. Anuometinėje visuomenėje katalikybė užėmė „krokia“ vietą negu dabar, kai grėse netgi triumfalizmo pavojus. Kai kurie žmonės tebeuoseleja svajones apie tai, kad veiklios karališkosios organizacijos, politinė katalikų įtaka įtvirtins pasaulyje mūsų giedamus žodžius: Kristus vincit, Christus regnat, Christus imperat. Tačiau Evangelijoje Jėzus sako, kad jo Karalystė ne iš šio pasaulio.

Jėzus laikų žmonės karalystės sąvoka anaipol nebuvo neįprasta. Senajame Testamente Dievas ne kartą vaizduotas kaip Karalius. Šių įvaizdžių apstu psalmėse. Izraelio valstybingumo ištakas zenklina didinga karaliaus Dovydo figūra. Jis lieka nepranoktas žemiškosios Izraelio karalystės valdovais. Žydai gyveno karalystės santvarkoje iki Babilonijos tremties 587 m. prieš Kristų. Priešingai, negu kitos senovės tautos, žydai nelaukė savo karalių dieviškomis būtybėmis. Izraelitai laukė ir vyresni tokio karaliaus, kuris išvadotų juos iš kitataučių priespaudos. Tokio išvadotojo daugelis neatpažino Kristuje. Mes panašiai klystame, tikėdamiesi tiesioginės Bažnyčios įtakos politiniam gyvenimui.

Senajame Testamente Dievas yra monarchas, vienintelis valdovas. Taip pabrėžiama monoteistinė mintis: tikras karalius tegali būti vienas. Apie karalių prasmę kalbėti tik tuomet, jei jis turi savo tautą. Geras karalius yra atsigręžęs į savo tautą, valdo ją teisingai ir rūpinasi jos gerove. Toks įvaizdis leidžia suprasti izraelitams, jog Jahve taip pat rūpinasi savo tauta. Jei Dievo pagarbiai šaukiama si kaip Karaliaus, kitų žemės karalių ir didžiųjų galia automatiškai tampa nereikšminga. Kitos galybės atrodė juokingai menkos. Tauta, kurios karalius yra Dievas, gali drąsiai stoti prieš kitus galinčius. Jėzus, atėjęs kaip ilgai lauk-

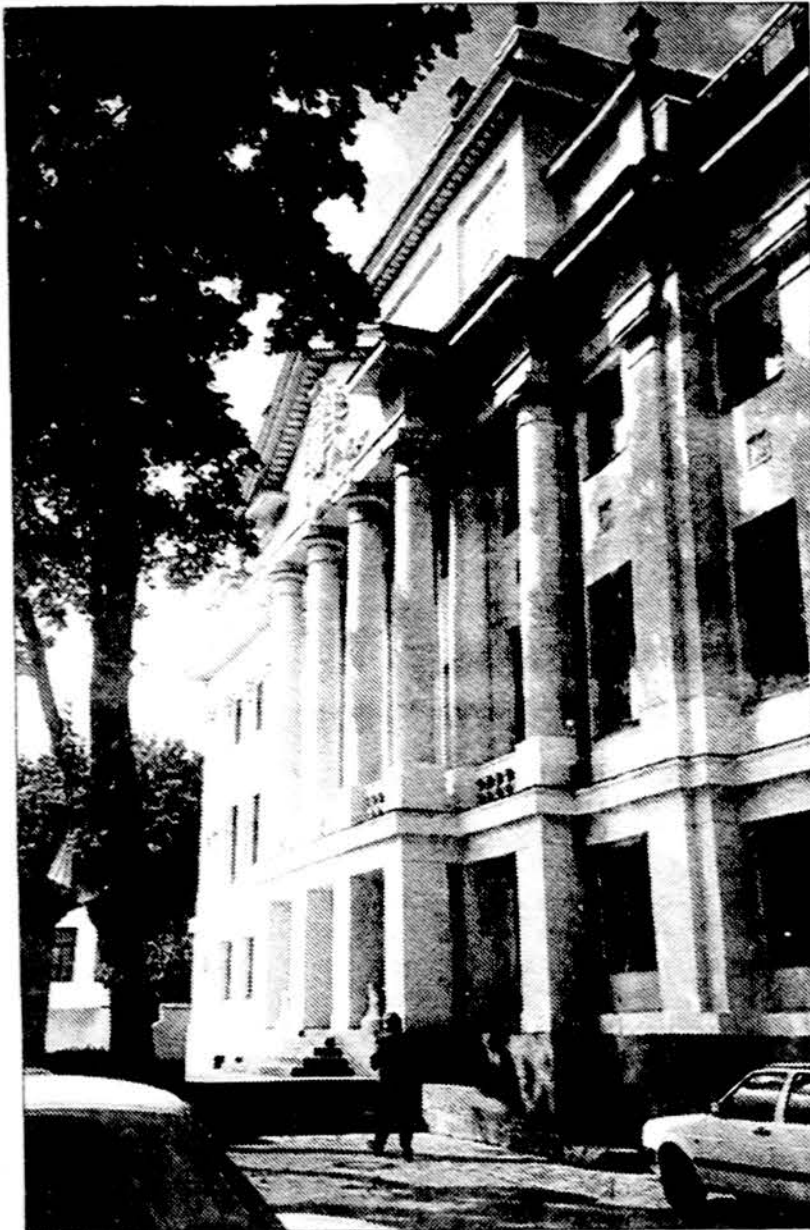
tasis Mesijas, nuolat kalbėjo apie Karalystę. Dievas suteiks jam „jo tėvo Dovydo sostą; jis viešpataus Jokubo namuose per amžius“ (Lk 1, 32). Šia pranašyste tikejo artimiausi Jėzaus mokiniai. Tačiau ir jie privalėjo daug ko išmokti. Šiandienos Evangelijoje iš Jėzaus lūpų girdime: „Taip yra, kaip sakai: aš esu karalius“. Tačiau šią tiesą Jėzus papildo kita tiesa: „Mano karalystė ne iš šio pasaulio“. Svarbu suvokti, kad šioje karalystėje visi pavaldiniai yra taip pat karaliai. Jis „padarė iš mūsų karalių bei kunigus savo Dievui ir Tėvui“ (Apr 1,6). Dažniau kalbama apie visuotinę tikinčiųjų kunigystę, o rečiau — apie visuotinę karaliavimą. Šioje karalystėje visi yra laisvi Dievo vaikai: „Kristus mus išvadavo, kad būtume laisvi“ (Gal 5, 1). Dievo karalystėje kiekvienas yra karalius. Į Amžinąjį miestą kiekvienas atsineš savo „lobius ir brangenybes“ (plg. Apr. 21, 24, 26). Ištikimiesiems bus patikėta teisti tautas, valdyti žmones, o „Viešpats bus jų karalius amžinai“ (Išm 3, 8).

Kristaus Karaliaus šventė leidžia mums naujai apmąstyti savo karališkąjį pašaukimą. Tačiau biblinė karaliaus sąvoka būtų neišsami be atsizandžio žemiškosios ir galybės „kenčiančio Tarno“ (plg. Iz 40-55). Izraelis tai patyrė tremtyje. Karalius, priėmęs šią patirtį, gali veiksmingai vykdyti karališkąją tarnystę savo tautai.

Kristaus karalystė jau dabar yra žmonių širdyse. Tai meilės, tiesos ir ramybės karalystė. Pirmutinė šios karalystės apraška pasirodė pačiame Kristuje. Akivaizdžių Kristaus karalystės apraškų giedamus žodžius: Kristus vincit, Christus regnat, Christus imperat. Tačiau Evangelijoje Jėzus sako, kad jo Karalystė ne iš šio pasaulio.

Jėzus laikų žmonės karalystės sąvoka anaipol nebuvo neįprasta. Senajame Testamente Dievas ne kartą vaizduotas kaip Karalius. Šių įvaizdžių apstu psalmėse. Izraelio valstybingumo ištakas zenklina didinga karaliaus Dovydo figūra. Jis lieka nepranoktas žemiškosios Izraelio karalystės valdovais. Žydai gyveno karalystės santvarkoje iki Babilonijos tremties 587 m. prieš Kristų. Priešingai, negu kitos senovės tautos, žydai nelaukė savo karalių dieviškomis būtybėmis. Izraelitai laukė ir vyresni tokio karaliaus, kuris išvadotų juos iš kitataučių priespaudos. Tokio išvadotojo daugelis neatpažino Kristuje. Mes panašiai klystame, tikėdamiesi tiesioginės Bažnyčios įtakos politiniam gyvenimui.

Senajame Testamente Dievas yra monarchas, vienintelis valdovas. Taip pabrėžiama monoteistinė mintis: tikras karalius tegali būti vienas. Apie karalių prasmę kalbėti tik tuomet, jei jis turi savo tautą. Geras karalius yra atsigręžęs į savo tautą, valdo ją teisingai ir rūpinasi jos gerove. Toks įvaizdis leidžia suprasti izraelitams, jog Jahve taip pat rūpinasi savo tauta. Jei Dievo pagarbiai šaukiama si kaip Karaliaus, kitų žemės karalių ir didžiųjų galia automatiškai tampa nereikšminga. Kitos galybės atrodė juokingai menkos. Tauta, kurios karalius yra Dievas, gali drąsiai stoti prieš kitus galinčius. Jėzus, atėjęs kaip ilgai lauk-

Vyskupų namai ir kurija Kaune. K. Ambrozaičio nuotrauka

LAUKIMO JAUSMAS

Tesalonika buvo svarbus miestas (Salonikai yra dabartinės Graikijos šiaurės rytuose). Tai buvo antrasis Europos miestas, kurį apaštalas Paulius aplankė savo antrosios misijų kelionės metu apie 49 metus. Išgirdę Pauliaus pamokslus, daugybė šio miesto piliečių tapo krikščionimis. Praslinkus maždaug metams, Paulius rašo šioms bendruomenėms du laiškus, dėkodamas už jų tikėjimą Jėzumi Kristumi.

Štai ką jis rašo: „tapote pavyzdžiu visiems Makedonijos bei Achajos tikintiesiems. (...) jūsų tikėjimas Dievu pasidarė žinomas visur“ (1 Tes 1, 7-8). Ar galėtum Paulius panašiais žodžiais apibūdinti mūsų Bažnyčios tikėjimą? Ar mūsų tikėjimas panašus į tuometinės tesalonikiečių bendruomenės tikėjimą?

Mes žinome apie jų tikėjimą iš dviejų apaštalo Pauliaus laišku. Paulius meldžiasi, kad jų širdys būtų „tvirtos ir nepiktino šventumo mūsų Dievo ir Tėvo akys, kai ateis mūsų Viešpats Jėzus su visais savo šventaisiais“ (1 Tes 3, 13). Šis Viešpaties „atėjimas“ nurodo jo antrąjį šlovingą atėjimą laikų pabaigoje, graikiškai vadinamą *parousia*. Pirmieji krikščionys gyvai tikėjo, kad Jėzus vėl ateis, pa-

ženklindamas istorijos pilnatvę ir galutinai įkurdamas Dievo karalystę. Toks tikėjimas grindžiamas paties Jėzaus žodžiais Evangelijos skaitinyje. Tesalonikiečiai labai intensyviai laukė Jėzaus antrojo atėjimo. Tai galima paaiškinti Pauliaus skelbimo įtaka: pats apaštalas karšiai laukė Kristaus atėjimo. Tačiau Tesalonikų krikščionys, laukdami Kristaus atėjimo, turėjo ypatingų rūpesčių. Pirmiausia jie rūpinosi mirusiais arba užmirusiais broliais krikščionimis. Ar anksčiau iškeliavusieji taip pat dalyvaus būsimoje šlovėje? Paulius patikino tesalonikiečius, kad esminis dalykas yra tikėjimas, kad „visuomet pasiilksime su Viešpačiu“. Ne tiek svarbu, kas Viešpaties atėjimo metu bus gyvas, o kas užmirus.

Kita problema buvo tesalonikiečių įsitikinimas, kad paruzija įvyks greitai, dar nepasibaigus jų gyvenimo laikui. Tikėtina, panašiai vyresni ir apaštalas Paulius (plg. 1 Tes 4, 17), tačiau jis žinojo, kad krikščionių tikėjimui Viešpaties atėjimo laikas nėra esminis dalykas. Pats Jėzus sakė nežinąs „tos dienos ar tos valandos“ (Mk 13, 32). Taigi Paulius turėjo kiek paraminti nekantų tesalonikiečių uolumą.

Paruzijos laukimas tesalonikiečiams buvo ir mums yra krikščioniškojo tikėjimo dalis. Jeigu tikime, kad Dievo Sūnus atėjo įsikūnijęs žmogiškame kūne, privalome tikėti ir tuo, kad jis vėl ateis. Jeigu džiaugiamės jo pirmuoju atėjimu, privalome džiaugtis ir antruoju. Tiesa, neturime panašiai kaip tesalonikiečių krikščionys laukti paruzijos išgyvenimo „savo kūne“. Mes visi bendrai puoselėjame šio atėjimo viltį. Tiek Jėzus, tiek Paulius moko, kad mes būtume budrūs ir pasirengę.

Žmogus negali pasitenkinti vien faktais, jis siekia suvokti dalykų priežastį ir esmę. Žmogui būdinga svarstyti apie pasaulio likimą. Ar pasaulis rutuliojasi pagal ciklinio pasikartojimo, uždaro rato modelį? Krikščionys tiki, jog pasaulio istorija yra kryptinga. Ji numatyta Dievo apvaizdos ir nukreipta į jį. Dievo visagalybė pasaulio pabaigą paverčia nauja pradžia. Žmogus priklauso nuo šios žemės likimo ir pats sudaro jos likimą. Žmogus vis labiau ne tik užvaldo žemę, bet ir piktnaudžiauja ja. Teršiamos ir eikvojamos brangios Dievo dovanos: vanduo, oras, gamtiniai ištekliai. Kosminis ir moralinis pasaulio vaizdas susideda iš viena paveikslą.

Žvelgiant į šią perspektyvą, mūsų žemiškoji būtis ir dabartinis pasaulio pavidalas atrodo laikini dalykai, kuriems skirtas Dievo išbandymas. Žmogišku protu galime įsivaizduoti tik pasaulio pabaigą. Tačiau dieviška kūryba nepasibaigė tik pasaulio sukūrimu. Krikščionys, remdamiesi Šventojo Rašto liudijimu, tiki pasaulio perkeitimu į „naują dangų ir naują žemę“. Šis tikėjimas leidžia neužsiklęsti laukiant vien baisingų pasaulio katastrofų. Paklaustas apie pasaulio pabaigos ženklus, Jėzus nukreipia atsakymą kitur: tos dienos ar tos valandos niekas nežino. Ta diena užklups nežinąjį panašiai kaip tinklas pagauna nenuvokiantį paukštelį ar medžiotojo spąstai žvėrį. Kas gales išvengti šių negandų?

Jėzus žino patarimą. Žmogus, pasineręs vien į žemiškus rūpesčius, paskendęs sumai-

DĖL AZARTINIŲ LOŠIMO NAMŲ LEGALIZAVIMO PROJEKTO

2000 metų gruodžio 1 dieną Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius ir generalinis sekretorius vyskupas Jonas Boruta raštu kreipėsi į Lietuvos Respublikos Seimo pirmininką Artūrą Paulauską ir ministrą pirmininką Rolandą Paksą, ragindami juos dar kartą atidžiai apsvarstyti ir įvertinti galimas neigiamas azartinių lošimų namų legalizavimo pasekmes.

Vyskupai savo kreipimesi priminė, ką dar 1993 metais tuometiniam Seimo pirmininkui Česlovui Jursėnui buvo rašęs velionis kardinolas Vincentas Sladkevičius:

„Kaip skaudi patirtis rodo, azartiniai lošimai yra žalingi kiekvienai visuomenei, nes skiepia norą lengvai praturtėti, gaunant ne darbu įgytą pelną, kelia pagundą rizikuoti kitų sąskaita, silpnina privacių ūkių patvarumą.“

Pasaulinė patirtis rodo, kad azartiniai lošimai siejasi su amoraliais pasilinksminimais, narkotikų prekyba, didina nusikalstamumą. Vaikams ir paaugliams lošimai iš pinigų (automatų ir kompiuterių pagalba) sukelia neurotines reakcijas, skatina polinkį alkoholio ir narkotikų naudojimui, veda į moralinį palaidumą.“

Vyskupai jokių būdu nėra priešingi mėginimams surink-

SKELBIMAI

**ELEKTROS
[VEDIMAI] – PATAISYMAI**
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukse
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiame stogus. **Skambinti**
Romui tel. 630-774-1025.

Alternative Home Care looking
for responsible come-and-go, live
in care givers and CNAs. Must be
able to speak, read and write
English. Must drive and be able to
lift. References and „green card“
required. Tel. 708-784-1088.

**TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VĖSINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624**

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFF. (773) 566-5959
HOME (708) 425-7160
MOBIL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

**Užsakykite šventėms
jau dabar!**

20 svarų statinaitė — \$34!
8 svarų statinaitė — \$20!

**Skambinkite:
708-687-5627.
Pristatome UPS.**

**Kviečiame visus į Naujųjų metų
sūtikimą gruodžio 31 d. PLC.**
Lemonte, Lietuvių fondo saleje.
Vakaro pradžia 8 val. Vakarienė 9
val. Šventė tęsis iki 3 val. ryto.
Jums dainuos ir groš broliai
Virginijus ir Eimantas Svabai, taip
pat programoje dalyvaus Audra
Simanonytė ir Daiva Guzeytė.
Bus loterija. Bilieto kaina \$75
vienam asmeniui. Į bilieto kainą
įeina maistas ir gėrimai.
**Informacija
tel. vakare 815-407-1077,
dieną 708-267-1645.**

**Atliekame visus stalius ir
smulkus remonto darbus.**
Aukšta darbų kokybė, didelė
praktika JAV. Tikrai žemos darbų
kainos. Tel. 773-254-0759,
mob. 847-525-9275, Žilvinas.

ROMOJE — MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Lapkričio 4 d., kaip įprasta pastaraisiais metais, buvo aukojamos lietuvių šv. Mišios šv. Petro bazilikoje, Lietuvių koplyčioje. Tokios Mišios vyksta kiekvieno mėnesio pirmąjį šeštadienį. Mišias aukojo per 16 Romos popiežiškuosiuose universitetuose studijuojančių kunigų. Jose dalyvavo kelios sesės, dirbančios šv. Kazimiero kolegijoje, bei Romoje studijuojantys pasauliečiai. Pamokslą sakė spalio pradžioje Vilniuje įšventintas kun. Albertas Bortiak. Šiais metais Romoje studijuoja per 30 lietuvių, daugiausia jėzuitų vadovaujame Popiežiškajame Grigaliaus universitete — 13. Daugelis studentų — kunigai, taip pat yra keletas pasauliečių ir viena seselė vienuolė.

iškelia žmogaus asmenybę, todėl ir minėtu kreipimesi vyskupai ragina Seimo narius pasverti ne tik teigiamus tokio įstatymo aspektus, bet pirmiausia stengtis išvengti moralinių nuostolių.

**Lietuvos Vyskupų
konferencijos
sekretoriatas**

Seselių pranciškiečių seimo, įvykusio Čikagoje š.m. spalio 15 d., dalyviai.

Kun. Antanas Lape aukoja Mišias „Dovana Lietuvai“ konferencijos metu lapkričio 7 d., Washington, DC. Nuotr. Teresės Landsbergienės

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

LAIKAS IŠMOKTI

Jau baigiasi du tūkstantieji metai, o dar vis neišmokstam jų teisingai per radijo valandes pranešti. Girdim: „Šiandien yra dviejų tūkstantųjų metų lapkričio dvidešimt šeštoji diena“. Sudurtinių kelintinių skaitvardžių keičiasi — linksniuojamas tik paskutinis žodis. Taip praėjusį šimtmetį ir sakdavom: „Tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt devinti metai“. Taigi, teisinga yra sakyti: „du tūkstantųjų metų“, o nuo Naujųjų metų kalbėsime apie „du tūkstantčius pirmuosius metus“. Jau girdejau, kad Naujųjų dviejų tūkstančių pirmųjų metų sutikimas bus ten ir ten... Pataisykime jį: „du tūkstantčiai pirmųjų metų“.

Pranas Zaranka
Redford, MI

ĮRODĖ, KAD ĮMANOMA

Neseniai Čikagą pasiekė penki talpintuvai su importuotu maistu bei lietuvių importuotu iš Lietuvos. Marinuoti grybai ir daržovės — gražiose stiklainiuose, kuriuos puošia etiketės anglų ir lietuvių kalba. Kai kurios etiketės turi mažą trispalvę. Šiuos gaminius importuoja Food Depot International, Inc., Vernon Hills, IL. Įmonės prezidentė — Angelė Kavakienė. Tai pirmas oficialus maisto produktų eksportas iš Lietuvos!

Gruodžio 2-3 d. Lemonte, Pasaulio lietuvių centro mugėje lietuviškus gaminius palankiai sutiko tautiečiai ir mieliai jų įsigijo. Per dvi dienas muge aplankė pora tūkstantių žmonių ir daug jų namo nešėsi „dovanas iš Lietuvos“.

Ledai jau pralaužti. Lauksime daugiau įvairių maisto produktų iš gimtojo krašto. Kas sakė, kad neįmanoma maistą eksportuoti į JAV? A. Kavakienė įrodė, kad tai įmanoma.

Algis Liepinaitis
Chicago, IL

DĖKUI GERIESIEMS ŽMONĖMS!

Jau greit bus du metai, kai Aldutei teko galimybė būti operuojamai Čikagos Shriners ligoninėje. Sunkios ir retos igimtos ligos — sąnarių astropozės padarinius ne taip lengva koreguoti. Aldutei buvo operuotas pedutės ir klubai. Tik dėka gerų žmonių mums

operacijos, gyvenimas Čikagoje, bilietai lėktuvu nekainavo nei lito. Ligoninėje jautem med. personalo širdžių šilumą, pasiaukojamą profesorius J. Lubicky darbą. Pooperacinis ir gipso nešiojimo laikas nepailgo su nuosirdžiais „Seklycios“ rėmėjais ir „Lietuvos vaikų vilties“ darbuotojais: Gražina Liautaud, Birute Jasaitienė, Antanu ir Viktorija Valavičiais, Marija Brosokienė, Onutė ir Kęstu Paulikais, Marija Kriauciūnienė, Kazimieru Kuniaučiu, ir kitais savanoriais. Džiaugiuosi, kad teko susitikti ir susipažinti su nuostabiomis lietuvišiomis Marija Vita Steck, Sofija Jelioniene, Danute Bindokiene. Būnant toli nuo Tėvynės ir artimųjų labai svarbu nuosirdus bendravimas, saugi aplinka, gerų žmonių geri palinkėjimai. Kiekvieną kartą praleisdamos laiką Marquette parke susitikdavome būrį lietuvių, kurie mieliai bendravo su mumis, linkėjo Aldutei kuo greičiau atsistoti ant kojų...

Aldutė po operacijų jaučiasi labai gerai. Stiprėja, kojos vis tvirtėnes darosi. Jau visai nedaug reikia, kad galėtų viena vaikščioti. Reabilitacijai buvom du kartus Druskininkuose „Saulutės“ sanatorijoje, du kartus — Utenos reabilitacinėje ligoninėje. Po dviejų metų Aldutė mokysis pirmoje klasėje, todėl kuo greičiau reikia stotis ant kojų.

Aldutės Vachmistrovičiūtės
mama Milda iš Širvintų

NEDARKYKIME SVETIMTAUČIŲ PAVARDŽIŲ

Dr. Regina Kvašytė savo straipsnyje („Draugo“ priedas, spalio 28 d.) aiškina, kaip perteikti latvių asmenvardžius lietuvių kalba. Autorė nurodo visą eilę pavyzdžių ir taisyklių. Pavyzdžiui, latvišką pavardę Ozols lietuviškai reikėtų rašyti Uozuolas. (Lietuvos spaudoje pilna tokių pavyzdžių kaip Kveilas, Džionsonas ir kt. Kai kurių net neįmanoma atpažinti.)

Baigdamą savo straipsnį, autorė prieina išvados, kad latvių kalbos asmenvardžius perteikti lietuvių kalba yra sunku ir štai ką pataria: „...susidurus su latvių vardais, pavardėmis ar vietovardžiais, visų pirma reikia juos atidžiai išnagrinėti ir tik tada pritaikyti atitinkamus perteikimo dėsnius“. Pagaliau žiniasklaidos darbuotojams pataria „pabandyti susirasti žmonių, ku-

Dalis Beverly Shores, Indiana, Lietuvių klubo narių.

rie moka latviškai ir pasitarti su jais“. Štai prie kokių sunkumų prieinama, lietuvinant svetimačių pavardes!

Nors nesu kalbininkas, esu tikras, kad turiu daug geresnį patarimą: nelietuvinkime ir nedarkykime kitataučių asmenvardžių. Juos rašykime, kaip jie yra rašomi originalo kalba. O kaip juos ištarti, reikalui esant, galima pridėti skliausteliuose. Mes, lietuviai, piktinamės, kai mūsų pavardės yra iškraipomos. Taigi, nedarykime to kitiems, ko ne norime mes patys.

Vytautas Jonaitis
Grand Rapids, MI

LAIKAS IŠKELTI AIKSTĖN

Skačiau Violetos Rutkauskienės straipsnį „Draugo“ dienraštyje, „Kada prasidėjo Lietuvos gyventojų genocidas“, kuriame ji iškelė nežinomų istorijos įvykių, nurodant, kas galėjo suorganizuoti žudynes Lietūkio garaže 1941 metais. Violeta Rutkauskienė rašė, kad „ateina daug žinių iš užsienio valstybių, kad šiuos ir kitus žudymus organizavo komisaras Gladkov su savo NKVD ir jos talkininkais“. Kyla klausimas, kodėl Lietuvos vyriausybė, talkinant išeivijos visuomeninėms organizacijoms, nededa pastangų rinkti žinias ir paskelbti pasauliui tikruosius žudynių kaltininkus? Tai istoriniai įvykiai, kuriuos nuodugnai išaiškinus, atplūstų ir Lietuvos žmonių kaltinimas. Čia yra didžiulis ir sunkus darbas, reikalaujantis daug išlaidų. Atrodo, kad Lietuvos vyriausybė yra daug lengviau, nuvykus į svetimą kraštą, atsiprašyti jai užmestą kaltę, negu deti pastangas atrasti tikruosius kaltininkus.

Lietuvai išgyvenus 50 metų po komunizmo ir rusų okupacijos jungu ir Lietuvos patriotams sugriovus Rusijos imperiją 1990 metais, atstatant Lietuvos nepriklausomybę, Rusija šio įvykio nepamiršo ir per savo slaptus agentus skleidžia melą apie nelemtus įvykius, kuriuos gal jie patys atliko. Tuo nori save išsistiepti ir kartu nubauti Lietuvos laisvės didvyrius už Rusijos komunizmo sugriovimą. Rusijos išugdyti žmonių naikimui agentai dar ir dabar veikia plačiu mastu, ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijos lietuvių tarpe.

Reikia rašyti įvykių istoriją, kol dar yra gyvi praėjusio laikotarpio liudytojai. Violeta Rutkauskienė pabaigoje rašinio rašė, sakydama, kad „Lietuva ir visi jos žmonės yra tapę ne istorijos ir geografijos įkaitais, o didelių niekšų ir šaltakraujų žmogžudžių klasės, melo ir žiauriausio teroro aukomis“.

Lietuvos vyriausybė su išeivijos pagalba turi pradėti rinkti tikrąsias istorines žinias ir jas skelbti pasaulio tautos.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

LIETUVOS MOKYKLŲ ĮDUKINIMAS PER TAUTOS FONDA

Š. m. Vasario 16 dienos proga Tautos fondas paskelbė kvietimą šią sukaktį pažymėti ypatingu būdu — įdukinant Lietuvos vidurines mokyklas ir gimnazijas. Įdukinimas yra vienas svarbiausių šiais ir ateinančiais keliais metais Tautos fondo vykdomų uždavinių, nes jis sudaro galimybę ne tik mokykloms padėti, bet ir proga užsienio lietuviams tiesiogiai bendradarbiauti su jaunimu bei mokyklų vadovybe. Kad tai būtų lengviau įvykdyti, Tautos fondas paruošė Lietuvos mokyklų įdukinimo gaires, kurios jau yra siunčiamos.

Šių metų laikotarpyje (nuo Vasario 16 d. ligi lapkričio 15 d.) Tautos fondas vykdė mokyklų įdukinimo programą ir per tą laikotarpį jau įdukrino 60 mokyklų pagal įdukrintojų pasirinkimą. Dar šešios mokyklos buvo įdukrintos Tautos fondo nuostata iš mažesnių aukų, gautų iš aukotojų, kurie nepasirinko mokyklos ir pavedė Tautos fondui jas parinkti. Tad ligi šiol jau yra įdukrintos 66 mokyklos.

Tautos fondas yra užsimojęs įdukrinti 200 mokyklų ir tiki, kad lietuvių visuomenė šį tai priims bei toliau remsi šį taip svarbų Lietuvos jaunimo ugdymo projektą.

Tautos fondas išpareigoja Jūsų auką padidinti 50 proc. priedu, kartu šį priedą ribojant 250 dol. už kiekvieną 1.000 dol. Pz., jei mokyklai aukosite 250 dol., Tautos fondas pridės 125 dol. ir mokyklai išmokės 375 dol. Jei aukosite 500 dol., Tautos fondas išmokės 750 dol., jei aukosite 1.000 dol., Tautos fondas išmokės 1.250 dol. Jei aukosite 2.000 dol., Tautos fondas išmokės 2.500 dol. ir t.t.

Mokyklų įdukinimo projektui Tautos fondas jau yra pridėjęs per 14.000 dol., o asmenys, įdukrinę mokyklas prideda 38.865 dol.

Tautos fondas yra gavęs padėkos laiškus su pranešimais iš įdukrintų mokyklų, kaip jos gautą paramą ketina panaudoti. Pz., Šakių „Žiburio“ gimnazija planuoja įsigyti vaizdo aparatūrą, kurią naudos ugdymo procesui, fakso aparatą, kuris palengvins ryšį su kitomis organizacijomis, o likusią lėšų dalį skirs aktų — sporto salės įrangai. Marijampolės 2-oji vidurinė mokykla pirks anglų kalba knygas mokyklos bibliotekai ir muziejui. Gelvonų vidurinė mokykla planuoja įsigyti armoniką, dvejus kankles ir tautinius rūbus, pačių mokinių pasisūstus, kuriant bent 8 mokinių ansamblį, informacinę medžiagą apie rašytojus. Salako vidurinė mokykla gautus pinigų panaudojo istorijos kabinetui nupirkti ir įrengti žymiausių Lietuvos istorikų bei Didžiųjų Kunigaikščių portretus, įsigijo tautinius drabužius ir muzikos instrumentą mokinių muzikos grupei, be to, įrengė klasę tikybos mokymui,

DRAUGAS, 2000 m. gruodžio 5 d., antradienis

5

*Žeme, kodėl prie savęs
Priglausti skubi
Tuos, kurie teikia
Viltį, paguodą,
Kurie jautria
Ir tauria širdimi
Save kitiems atiduoda?..*

A. † A.

ZITA SOKAITĖ

Užmerkė akis Amžinam Poilsui 2000 m. gruodžio 2 d., teturėdama 39 metų gyvenimo kraitį.

Gimė Lietuvoje, Kelmėje. Amerikoje gyveno 7 metus. Širdyse ir prisiminimuose su Dievo pašauktą liko mama ir tėtis, vyras Mindaugas, sūnūs Regimantas ir Mingas, brolis Ričardas su šeima, giminės ir draugai Lietuvoje bei Amerikoje.

Velionė bus pašarvota gruodžio 6 d., trečiadienį, nuo 4 v.p. iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 7 d. Iš laidojimo namų a.a. Zita bus atlydeta į Švč. Mergeles Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti a.a. Zitės laidojimuose.

Kiekviena auka padės sumažinti laidojimo išlaidas, kurios yra nelengva finansinė našta gyvenimą Amerikoje pradėjusiai šeimai.

Nuliūdę: tėvai, vyras, sūnūs, brolis su šeima, giminės ir artimieji.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

VINCENTAS KEMEŽYS

1934.06.13 — 1999.11.12

Maloniai kviečiame dalyvauti šv. Mišiose už a.a. Vincentą, kurios bus aukojamos penktadienį, gruodžio 8 d. 8 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemont, IL.

Žmona Virginija Kemežys

A. † A.

ALBINAI VAŠKIENEI

mirus, vyrui VYTAUTUI, dukroms RŪTAI, VIRGINIJAI, sūnui ARŪNUI ir giminėms reiškiamo gilią užuojautą.

Albina ir Vytautas Gaveliai

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“.
„DRAUGĄ“ atmintime savo testamente.

Aldutė jau daug tvirtiau vaikšto.

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

*Times subject to change without notice.

Scandinavian Airlines

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vaikečiams, kuriems daugiau nei penkeri, ruošiamos kalėdinės istorijos ir darbėlių parodėlė. Tai gruodžio 11 d., pirmadienį, vyks Archer Heights bibliotekoje, 5055 S. Archer Ave. Būtina užsiregistruoti tel. 312-747-9241.

Tradicinės Kūčios, kurias ruošia Pasaulio lietuvių centro renginių komitetas, vyks gruodžio 17 d., sekmadienį, 12 val. centro didžiojoje salėje. Bus tradicinis Kūčių maistas, trumpa programėlė, žvakelių uždegimas. Stalus ar vietas užsisakykite, skambindami Aldona Palekienė tel. 708-448-7436.

Aktorė Audrė Budrytė pati ruošia skaitinius, kurie koncerto metu sujungs 17 lietuviškų kalėdinių giesmių. Kalėdinis koncertas vyks gruodžio 10 d. Pal. J. Matulio bažnyčioje, 14911 127 Str., Lemont, IL (PLC tel. 630-257-8787). Po šv. Mišių 12 val. bus pietūs, o 1:30 val. p.p. vyks koncertas. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. Bilietus galima įsigyti sekmadieniais bažnyčios priangyje arba skambinant R. Stropui tel. 815-836-1845.

PLC Kalėdinėje mugėje „Saulutės“ laimikų traukime Viktorija Šaulienė laimėjo Danties Kapacinskienės („Racine Bakery“) paaukotą šakotį, o Ritos Ambrozaitės-Sorgatz dukrelė Aleksa laimėjo televizorių. „Saulutė“ nuširdina dėja visiems dalyvavusiems laimikų traukime bei priėjusiems prie „Saulutės“ prekystalio, nes dalyvavimas didžiojo prizo žaidime buvo širdies kilnumas ištisiant pagalbos ranką į vargą patekusiam Lietuvos našlaičiui arba studentui. Aciu. „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. Tax ID # 36-3003339.

Skelbimai

Pinigai kalėdiniai maisto siuntiniai
Didelis \$98, mažesnis \$55.
Paskutinis talpintuvus
3 Karaliaus išvyka gruodžio 5d.
TRANSPAK
Tel. 1 773 838 1050

BENDRAVIMO ŠAUKSMAS

Lietuvoje veikia Lietuvos Dailininkų sąjunga, taip pat veikia menininkų kalvė – Lietuvos Dailės akademija, daugybė muziejų, tačiau ryšiai su Pasaulio lietuvių centru, Lietuvių dailės muziejumi iki šiol menkoki – tik pavienių dailininkų dėka.

Pabendraurus su Lietuvių dailės muziejaus direktore Dalia Šleniene, buvo nutarta pirmą kartą pabandyti pakviesti gabiausias Lietuvos Dailės akademijos studentus, magistrantus, o taip pat ir dėstytojus, profesorius, kad jie pademonstruotų savo geriausius kūrinius Pasaulio lietuvių centro Lietuvių dailės muziejuje.

Mintys neretai būna gražesnės ir pralenkiančios tikrovę, realybę, tačiau dėl materialinių sunkumų daug talentingų merginų ir jaunuolių, turėjusių gana brandžių savo amžiui kūrinių, negalėjo atvykti į Lemontą.

Tik du dailininkai – magistrantė Vaiva Senkutė ir Lietuvos Dailininkų sąjungos narė vitražininkas Mindaugas Vitkauskas susiruošė kelioms. Ir nors jie Lietuvoje neseniai dalyvavo ne vienoje parodoje ir turėjo pakankamai kūrinių didesnei ekspozicijai, šiuokart teko susipakuoti nedidelį kūrinių kiekį – vel gi dėl tų pačių materialinių kliūčių.

Magistrantė dizainerė Vaiva

„Saulutės“, Lietuvos Vaikų globos būrelio, susirinkimas vyks šeštadienį, gruodžio 9 d., 10 val. r. PLC Bočių mėnėje. Numatoma Dailės Blekienės vaizdajuostė iš Vilkaviškio neigaliųjų vaikų lopšelio-darželio „Pasaka“. Mielai laukiama ne tik narių, bet visų, kurie norėtų savo darbu padėti Lietuvos vaikams.

Pasaulio lietuvių centras gruodžio 31 d. nuo 8 val. v. centro didžiojoje salėje rengia linksmą Naujųjų Metų sutikimą. Bus užkanda, šilta vakarienė, linksma muzika, gražiai išpuošta salė ir stalai. Vietas ar stalus užsisakykite skambindami Vanda Gvildienė tel. 630-271-9136 arba Irena Kazlauskienė tel. 630-257-8446. Sutikimą rengia PLC renginių komitetas.

Lietuvių rašytojų draugijos 1999 metų literatūrinei premijai, kurią kasmet paskiria Lietuvos fondas, išseivijos lietuvių rašytojai savo išleista šiais metais knygas prašomi siųsti iki gruodžio 25 d. Visiškai nesvarbu, kur knyga išleista. Vėliau knygos bus perduotos Lietuvos rašytojų draugijos archyvu, kurį tvarko rašytojas Stasys Dziugas. Knygas siųskite šiuo adresu: Stasė Petersonienė (Lietuvių rašytojų draugija), 2534 W. 40 St., Chicago, IL 60632.

LB Kultūros Tarybos su ruoštas teatro festivalis praėjo sėkmingai. Suruošti tokio pobūdžio festivali reikia daug pastangų ir daug darbo rankų. Kultūros taryba dėkinga rengimo komitetui, ypač pirminkui Leonui Narbutui, Stasės Jagminienės kapelai, kuri linksmino užbaigtųjų vakariene, aukotojams, spaudai ir radijo laidoms bei visiems dalyvavusiems spektakliuose.

Šeštadienio, gruodžio 2 d., laidoje (8 psl.), straipsnyje „Šv. M. Marijos Gimimo parapijos rūpesčiai“, pasitaikė korektūros klaida: užuot 10,00 dol., turėjo būti 10,000 dol. (pirmoji skiltis, 4-tas paragrafas – a. išlaidomis, kurios viršija 10,000 dol.). Atitaisome.

Senkutė atsiveža dvidešimt tris savo nedidelio formato kūrinius, skirtus Kalėdinei mugėi. Ji pasakoja: „Sužinojusi apie Kalėdinę parodą Lemont, Pasaulio lietuvių centro Lietuvių dailės muziejuje, nedvejodama ėmiau rengtis kelioms ir parodai. Labai norėjosi atvykti pas tautiečius, susipažinti su jų darbais ir užmegzti ryšius ateitį.“

Vaiva Senkutė sakosi esanti dėkinga Lietuvių dailės muziejaus direktorei Daliai Šlenienei, jog ši taip maloniai suteikė nemokamą galimybę pasinaudoti muziejaus patalpomis. Dizainerės iš Vilniaus manymu, Lietuvos Dailės akademijos studentams tokiu būdu atsiveria įdomi ir dėkinga auditorija, nauji žiūrovai – meno mylėtojai. Ji sako, kad pagerejus materialinėms sąlygoms, čia galėtų veikti pastovi ir reguliari Dailės akademijos studentų, magistrantų, o taip pat, zinoma, ir žymiausių dėstytojų paroda – taip plačiau būtų reklamuojami talentingiausių Lietuvos dailininkų kūriniai, apie juos sužinotų ne tik užjūrio tautiečiai, bet ir amerikiečiai. Tai labai stimuliuotų kūrybinę veiklą ir talentų vystymą.

Vaiva pridūrė, kad su čia veikiančiu Čikagos meno institutu jie bandys užmegzti bendradarbiavimo kontaktus ir tikisi, kad ateityje galėtų keistis parodomis bei plėsti

Kai Kalėdų senelis ners po vandeniu, kad galeitų papuošti ten esančią eglutę, jūs galėsite fotografuoti. Šis neįprastas renginys vyks gruodžio 9 d. West Communities YMCA baseine (6235 S. Homan Ave.). Informacija 773-434-0300.

Lietuviškos Interneto naujienos: „Aidai & Partneriai“ – vertimai iš 30 kalbų, viešbučių užsakymas, nakvynės paslaugos, automobilių nuoma, leidysite <http://www.aidai.lt/partneriai/>

GRAŽI TU MANO, BRANGI TĖVYNĖ

Vyresniųjų lietuvių „Seklyčios“ vadovybė, kaip jau įprasta, kviečia į trečiadienį po pietėmis rengiamą pabendravinimą.

Lapkričio 15 d. renginių vadovė Elenutė Sirutienė sveikina susirinkusius, kurių tarpe nemažai matosi džiukų, nes šiandien bus rodoma vaizdajuostė „Dzūkija“. Užgesta salėje švieš. Atsiskleidžia ekrame nuostabių gražūs gamtos vaizdai. Matome Dzūkijos sostinę Alytų. Skoningai išplauktas miesto centras, svarbesni miesto pastatai papuošti įvairiausių gėlių lysvėmis. Pasukus iš centro, yra per Nemuną jungiantis miestų tiltas, pavadintas už Lietuvos laisvę žuvusio karininko A. Juozapavičiaus vardu. Stebime didingą Nemuną, upes, ežerus, miškus, tarp kurių matyti kaimai, miesteliai, miestai, parkai, kuriuose apstu skulptūrų, paminklų, koplytelių. Štai Druskininkai, Varėna, Lazdijai, Veisiejai ir kt. Dzūkijos gamta neapsakomo grožio, tik žemė nederlinga, užtat pagarsėjusi miškų gerybėmis – grybais ir uogomis, kurios net dainose apdainuojamos. Dzūkai ypač nuširdus žmonės ir mėgstantys dainą. Neveltui pavadinta Dainavos šalis. Dzūkija pasižymi bažnyčių gausumu bei vidiniu bažnyčių grožiu – vaizdais, statulomis, puošniais altoriais. Pabrėžtina Pivašūnų miestely ant aukšto kalno stovinti bažnyčia, pagarsėjusi stebuklingu Dievo Motinos paveikslu, kurį 1988 m. vainikavo popiežius Jonas Paulius II. Per žolinės šventę

tražų Mindaugas yra sukūręs ir sumontavęs Vilniaus senamiesčio kavinėse, „Prie universiteto“ restorane ir jo skyriuose. Jei lankėtės Lietuvos vyriausybės ir prezidento poilsio namuose Nidoje ir Juddkrantėje, ten taip pat turėjote gėrėtis tikrai nekasdieniškais kūrinių, šviesiniais visomis vaivorykštės spalvomis ne tik saulės šviesoje, bet ir nakties metu, panaudojant daugelio lempučių ir veidrodžių sudėtingą apšvietimą.

Mindaugas savo mokslus pradėjo Čiurlionio meno mokykloje dailės ir muzikos klase. Vėliau jo mokytojai buvo talentingi Lietuvos vitražinio meno kūrėjai ir puoselėtojai: profesorius Kazys Morkūnas ir docentas Konstantinas Šatūnas. Daug metų vitražinio meno paslaptį Mindaugas mokėsi iš žymiųjų Lietuvos vitražininkų brolių Konstantino, Broniaus, Henriko Šatūnų vitražo dirbtuvėse, Vilniaus Dailės kombinato. Jis pradėjo dirbti senų vitražų ardytoju, restauruotoju, o vėliau tapo ir savarankišku kūrėju, montuotoju.

Abu svečiai iš Vilniaus – Vaiva Senkutė ir Mindaugas Vitkauskas – Čikagos ir apylinkių lietuviams kviečia į savo darbą parodą, kuri bus atidaryta gruodžio 8 dieną, šį penktadienį, 5 val. v. Lietuvių dailės muziejuje Lemont.

Juozas Sutkūnas išrenkasi tūkstančiai maldininkų iš visų kraštų. Dzūkija išaugino nemažą skaičių poetų, menininkų, skulptorių: Mikalojų Konstantiną Čiurlionį, Vincą Krėvę, A. Jonyną ir kitus. Tragiškais mūsų laikotarpiu laikais Adolfo Ramanauskas metė savo pamėgtą pedagogų darbą ir stojo į kovą su priešais, vadovaudamas partizanų pulkams, pasivadindamas „Vanago“ vardu. Tad yra įsteigta „Vanago“ vardu vidurinė mokykla, šalia mokyklos muziejus, kuris liudija, kaip narsiai buvo kovota. Tai mūsų netolimos praeities istorija.

Įdomus buvo ir poeto A. Jonyno muziejus. Poetui likimas pagailėjo akių šviesos, užtat gausiai apdovanojo poetiška, lyriška siela. Jo lyriški eilėraščiai daugelio deklamuojami.

Matome vaikų parką, kuris didžiulioje geležies skulptūroje ir žaidimų įrengimais vaikams. O gyvenimą įneša patys vaikai, visu, tuo naudodamiesi ir savo vaikiškais kryptavimais.

Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“ gruodžio 6 d., trečiadienį, 2 val. p.p. bus rodoma vaizdajuostė „Dzūkijos kraštas“ II dalis. Tie, kurie turėjo progos prieš dvi savaites matyti pirmąją dalį, buvo sužavėti Dzūkijos gamta, apylinkėmis, miestais ir istoriniais paminklais. Teko išgirsti gražių atsiliepimų. Visus maloniai kviečiame atvykti ir pasigėrėti antrosios dalies menine programa. Bus ir bendri pietūs, kaip jau įprasta „Seklyčioje“. Atvykite!

čia renkasi tūkstančiai maldininkų iš visų kraštų.

Įdomus buvo ir poeto A. Jonyno muziejus. Poetui likimas pagailėjo akių šviesos, užtat gausiai apdovanojo poetiška, lyriška siela. Jo lyriški eilėraščiai daugelio deklamuojami.

Matome vaikų parką, kuris didžiulioje geležies skulptūroje ir žaidimų įrengimais vaikams. O gyvenimą įneša patys vaikai, visu, tuo naudodamiesi ir savo vaikiškais kryptavimais.

Ekranas užgesta, užsidega šviesa ir mes vėl „Seklyčios“ veidrodžių salėje. Matau vienas vyriškis braukia ašarą. Klausiu, ką verki? Atsako: mačiau savo tėviškę... Visi dalyviai gausiai plojome, dekodami vadovę Elenutę už taip puikiai pristatytą vaizdajuostę, kurią paskolino A. Čepėnas. Aciu jam. Vadovė kvietė pasilikti pietų. Atgaivinę sielą, pasistiprinę gardžiu maistu, patenkinti skirstėmės namo.

Onutė Lukienė tražų Mindaugas yra sukūręs ir sumontavęs Vilniaus senamiesčio kavinėse, „Prie universiteto“ restorane ir jo skyriuose. Jei lankėtės Lietuvos vyriausybės ir prezidento poilsio namuose Nidoje ir Juddkrantėje, ten taip pat turėjote gėrėtis tikrai nekasdieniškais kūrinių, šviesiniais visomis vaivorykštės spalvomis ne tik saulės šviesoje, bet ir nakties metu, panaudojant daugelio lempučių ir veidrodžių sudėtingą apšvietimą.

Mindaugas savo mokslus pradėjo Čiurlionio meno mokykloje dailės ir muzikos klase. Vėliau jo mokytojai buvo talentingi Lietuvos vitražinio meno kūrėjai ir puoselėtojai: profesorius Kazys Morkūnas ir docentas Konstantinas Šatūnas. Daug metų vitražinio meno paslaptį Mindaugas mokėsi iš žymiųjų Lietuvos vitražininkų brolių Konstantino, Broniaus, Henriko Šatūnų vitražo dirbtuvėse, Vilniaus Dailės kombinato. Jis pradėjo dirbti senų vitražų ardytoju, restauruotoju, o vėliau tapo ir savarankišku kūrėju, montuotoju.

Abu svečiai iš Vilniaus – Vaiva Senkutė ir Mindaugas Vitkauskas – Čikagos ir apylinkių lietuviams kviečia į savo darbą parodą, kuri bus atidaryta gruodžio 8 dieną, šį penktadienį, 5 val. v. Lietuvių dailės muziejuje Lemont.

Juozas Sutkūnas išrenkasi tūkstančiai maldininkų iš visų kraštų. Dzūkija išaugino nemažą skaičių poetų, menininkų, skulptorių: Mikalojų Konstantiną Čiurlionį, Vincą Krėvę, A. Jonyną ir kitus. Tragiškais mūsų laikotarpiu laikais Adolfo Ramanauskas metė savo pamėgtą pedagogų darbą ir stojo į kovą su priešais, vadovaudamas partizanų pulkams, pasivadindamas „Vanago“ vardu. Tad yra įsteigta „Vanago“ vardu vidurinė mokykla, šalia mokyklos muziejus, kuris liudija, kaip narsiai buvo kovota. Tai mūsų netolimos praeities istorija.

Dana Vanagūnienė prie Kalėdų švenčių puošmenų Kalėdų mugėje Pasaulio lietuvių centre.

Baniutės Kronienės nuotr.

KALĖDŲ MUGĖ PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

Nors šv. Kalėdos už trijų savaitių, tačiau tradicinė Kalėdų mugė Pasaulio lietuvių centre visus į didžiųjų salę sukvietė gruodžio 1 ir 2 dienomis. Į mugę suvažiuavo prekiautojai su įvairiausiomis gėrybėmis iš arti ir iš toli. Pirkėjų čia buvo net iš tolimų JAV vietovių, tuo metu centre vykstant JAV LB Krašto valdybos posėdžiams.

Prie pirmojo įėjimo į salę lankytojus pasitiko labai puošnios Kalėdų stalo eglutės, vainikai, žvakės ir kiti šią šventę papuošimai, skirti namams ir įstaigoms.

Kieno čia gamyba? – paklausiau.

Mano, – atsiliepė Dana Vanagūnienė.

Čia pat ir JAV LB Švietimo tarybos knygyno stalas, apšviestas žvakėmis, pasibaigus šeštadienio pamokoms Maironio lituanistinėje mokykloje.

Kaip sekasi prekyba? – užklausa Algimantą Kežį, sėdintį prie jo fotomeniniais leidiniais apkrauto stalo.

Pirkėjų nėra. Čia ne ta publika.

Interesantų netrūksta prie šaldymo, gintaro dirbinių apkrauto ilgų stalų, o dar daugiau prie maisto produktų.

Kieno ši prekyba? Kaip sekasi?

Gerai. Ji Artūro Ragauskos – „Arts Jewelry“, – aiškino simpatiška pardavėja, neseniai atvykusi iš Lietuvos.

Antroje salės pusėje Artūro konkurenciją skelbė porą ilgų stalų su tokiomis pat brangenybėmis.

Mano kainos ir pasirinkimas geresnis, – tvirtino antrosios šaldymo, gintaro, pavaišų savininkas K. Avizienis.

Mažųjų „Žiburėlio“ mokyklos stalai visiems siūlė įvairių saldumynų, receptų knygas.

Primaime ir lietuviško krupniko užsakymus. Tik – 15 dolerių už butelį, – šypsosi jauna mama.

O ką jūs parduodate? – klausiu „Saulutės“ vadovę Indrę Tjūnelienę.

Vaikų ateitį Lietuvoje, – šypsosi Indrė. – Pirk loterijos bilietą. Laimėsi šakotį. (Nupirkau, bet nelaimečiau...).

Skautų „Lituanicos“ tuntas atvažiuo su Kaziuko mugės eksponatais. „Sietuvos“ vyr. skautų loterija su visokiais rankdarbiais, suvenyrais visiems siūlė laimingus bilietus. Dr. Romualdas ir Dalia Povilaiciai atvyko su meistriskais vario, gintaro koplytstulpiais, vorais ir gėlytėmis. Čia pat ilgus stalus nuklojęs knygoms, kasėtimis, muzikos diskais su pirkėjais derybas vedė Raimundas Lapas. Kaip miškas – Irenos šakotų stalas laukė pirkėjų, o Jonas Pleirys, kaip senovės dievdarbys, laukė lankytojų su kryžiais, koplytstulpiais, žvakidėmis ir t.t. Su kepiniais stovėjo Aldona Sinkevičienė.

Lubinskių šeimos prekyba la-

bai gausi tautinėmis juostomis, takeliais ir rūbais, jie siūlė ir numizmatiką, pašto ženklus, ir suvenyrus. Čia pat buvo stalas su medinėmis snaigėmis eglutei, kryželiais ir magneto lipinukais šaldytuvui iš „Baltic Art“, tolimo Ellicot City, MD.

„Vaiko vartai į mokslą“ lankytojų pardavinėjo kavą, tortus, pyragaičius, kuriais buvo vaišinamasi prie čia pat esančių stalų. Geriausio mėsos atvežė Kazys ir Juzė Laukaiciai.

Viskas iš Lietuvos

Krautuvėlė „Lietuvėlė“, atvykusi iš Jaunimo centro, suvenyrais, uogienėmis, grybais, knygomis, arbata ir šokoladais užėmė net kelis stalus, taip pat buvo muzikos kasečių ir diskų.

Viskas iš Lietuvos! – skelbė jaunas pardavėjas.

Viskas iš Lietuvos! – prie kito stalo skelbė Jolanda, siūlydama stiklo, porceliano vazas, indus ir suvenyrus.

Viskas iš geriausio Lietuvos molio. Viskas rądomis lipdyta „Šilo“ gamykloje, –

Br. Juodelis

Kalėdinės mugės organizatorės Pasaulio lietuvių centre: Bronė Nainienė (kairėje) ir Aldona Palekienė.

Baniutės Kronienės nuotr.

Kalėdinės mugės organizatorės Pasaulio lietuvių centre: Bronė Nainienė (kairėje) ir Aldona Palekienė.

Alberto ir Laima Glavinskai prie neigaliųjų vaikų dirbinių stalo Kalėdų mugėje Pasaulio lietuvių centre.

Baniutės Kronienės nuotr.